НЕЗАВИСИМ НАЦИОНАЛЕН СЕДМИЧНИК

НОВА ЗОРА®

www.novazora.net

www.zora-news.com

Г.С. Раковски: Любовта към Отечеството превъзходи сичките световни добрини

ВТОРНИК, 23 ЮНИ 2020 г. ЦЕНА 1 ЛВ. СОФИЯ ГОДИНА XXIV (XXXI) БРОЙ 25

НАРОДЪТ Е НАШИЯТ СЪЮЗНИК

Минчо МИНЧЕВ

На 3 ноември 2009 г., само 100 дни след като управлението на страната премина в3ъв властта на ГЕРБ, Централният политически съвет на Политическа партия *„Нова Зора“* се обърна с Открито писмо към членовете на Националния съвет на БСП. В този политически документ, твърде изпреварващ за времето си, бе посочена на първо място необходимостта от **концентрация и консолидация на енергията на хората на социалната кауза и българския патриотизъм.** Посочена бе опасността България да бъде превърната в **първата латиноамериканизирана територия на Европа,** с всичките прелести, характерни за тези режими от първата половина на миналия век: **материална и морална разруха, корупция, грабеж, несвобода на словото, беззаконие и незачитане на общественото мнение, нагъл и просташки авторитаризъм, прерастващ в диктатура.**

На стр. 4

ПАМЕТТА ЗА ВЕЛИКАТА ОТЕЧЕСТВЕНА ВОЙНА Е СВЕЩЕНА

• Русия не оспорва приноса на България за кирилицата

• Народната памет не може да бъде измамена

Негово превъзходителство Анатолий Макаров, посланик на Руската федерация в България

Президентът на Русия Владимир Путин написа статията, която беше обещал по-рано – *„75 години от великата победа: обща отговорност пред историята и бъдещето“*, която бе отпечатана във в. *„Российская газета“* и блестящо преведена от Иван Христов от Агенция *„Фокус“*. Поради факта, че това се случи във времето след редакционното приключване на броя, и обемът на крайно интересния и важен текст на Владимир Владимирович (над 53 000 знака), в няколко поредни броя възнамеряваме да предложим неговите виждания и оценки на просветеното внимание на нашите читатели. В този брой (стр. 9), предлагаме само началото.

С личното разрешение на автора Анатолий Шчулконов, в миналия брой публикувахме статията *„Как словото ни ще отекне“*. С този стих от знаменитото четиристишие на поета **Фьодор Тютчев,** бе озаглавил своя навременен отклик, **големият приятел на България Анатолий Викторович**. Дипломат, писател и изследовател на историческите и цивилизационни връзки между българи и руси, **той не остана равнодушен към отзвука, който предизвика една изложба, във връзка с 24 май**, която мнозина в България бяха склонни да отнесат в графата *„дипломатически недоразумения“*. В това число и автори, и читатели, на вестник *„Нова Зора“*.

За наше най-голямо удовлетворение, **към умната и честна позиция на господин Шчелкунов, днес можем с радост да прибавим и официалната позиция на Негово превъзходителство, посланика на Руската федерация в България, г-н Анатолий Макаров.** Заслугата за обширното интервю, което публикуваме, е на **патриотичната българска електронна платформа БГНЕС. Като поздравяваме колегите, ръководени от г-н Любчо Нешков, за несъмнения журналистически успех,** ние, в *„Нова Зора“*, същевременно отбелязваме и приносния характер на публикацията, която хвърля допълнителна светлина и по други въпроси от двустранните българо-руски отношения.

ЗОРА

БГНЕС: Ваше превъзходителство, пандемията от коронавирус внесе сериозна корекция в сроковете за изпълнение на съвместните енергийни проекти – „Турски/Балкански поток“ и АЕЦ „Белене“. Смятате ли, че „Турски/Балкански поток“ ще бъде построен скоро и пуснат в експлоатация? Не се ли опасявате, че срещу него могат да бъдат наложени санкции от САЩ, подобни на тези, които се подготвят за „Северен поток-2“?

Анатолий Макаров: Смятам, че паралелът със *„Северен поток-2“* не е напълно уместен в този случай. Трябва ясно да се разграничат *„Турски поток“* и *„Балкански поток“*, защото макар и взаимосвързани, те все пак са **напълно различни проекти.** С първия всичко е ясно – *„Турски поток“* **е завършен и благополучно работи от началото на януари тази година.** На церемонията по неговото тържествено откриване присъства и министър-председателят **Бойко Борисов.** *„Балкански поток“* **е проект за развитие на националната газопреносна система на България – страна-членка на Европейския съюз.** Неговата задача е **създаването в страната ви на газоразпределителен център от европейски мащаб – хъба** *„Балкан“*. Именно **затова е включен в Енергийната стратегия на Република България и има статут на проект от национално значение.** Освен това, *„Балкански поток“* **е много важен елемент от общоевропейската енергийна сигурност,** включително от гледна точка на диверсификацията на маршрутите и източниците на доставката на природен газ. **Много държави,** включително членки на Европейския съюз, **разчитат той да бъде изграден успешно**. Българското правителство предприема всичко **необходимо той да бъде завършен възможно най-скоро** в съответствие с изискванията и правилата на европейското законодателство.

Що се отнася до сроковете на реализацията на проекта, **премиерът Бойко Борисов и министърът на енергетиката Теменужка Петкова** многократно са заявявали, че **въпреки ситуацията с коронавируса, работите по** *„Балкански поток“* вървят с пълна пара, **без прекъсване.**

На стр. 2

** Заглавието е на редакцията*

ISSN 1310-8492

ПАМЕТТА ЗА ВЕЛИКАТА ОТЕЧЕСТВЕНА ВОЙНА Е СВЕЩЕНА

От стр. 1

Затова вярваме, че проектът ще бъде завършен в срок, до края на годината и няма да има отлагане.

- През последните години сме свидетели на яростно противопоставяне между България и Русия в областта на историята. В нашата страна приемат особено болезнено опитите на Москва да омаловажи ролята на България като люлка на кирилицата, продължител и разпространител на делото на Светите братя Кирил и Методий и техните ученици. Може ли да очакваме Русия да промени скоро своята позиция по тези въпроси?

- В този случай не мога да се съглася с вашия коментар. **Между Русия и България не съществува** *„яростно противопоставяне“* **в областта на историята.** Нещо повече, **няма никакви опити да се принизи ролята на България като люлка на кирилицата, приемник и разпространител на делото на Светите Кирил и Методий и техните ученици, които са много почитани в нашата страна.** 24 май е важен ден и за мен самия. Както вече съм казвал и по-рано, моят син се казва Кирил.

В самото сърце на **Москва има паметник на Св. Св. Кирил и Методий с надпис** *„На Светите равноапостоли-първоучители славянски, Кирил и Методий, от благодарна Русия“.* За своя достатъчно дълъг живот не мога да си припомня **нито един случай на вандализъм по отношение на този паметник или призиви за неговото премахване, което, за съжаление, не може да се каже по отношение на паметниците на нашите войни в България.** Но това е друг въпрос, към който се надявам отново да се върнем.

Що се отнася конкретно до вашия въпрос, **повтарям: никой в Русия не се е опитвал и не се опитва да оспори приноса на Първото Българско царство в създаването на славянската писменост.** Това е **обективен исторически факт, който няма как да бъде отричан.** В подкрепа на тези думи бих желал да цитирам откъс от излязлата преди няколко години книга *„Шедьоври на българската книжовност на руска земя“* на **доктора на историческите науки и професор в Московския държавен университет** *„М. В. Ломоносов“* **Л. В. Горина и доктор Б. Даскалова от СУ** *„Св. Климент Охридски“*: *„Специално ще подчертаем огромния принос на средновековна България в създаването и развитието на християнската култура, който се състои в това, че именно България е създала условията за творчество на учениците на Кирил и Методий, изгонени от Велика Моравия след смъртта на Кирил (869 г.) и на Методий (885 г.) от германското духовенство“.* **В същия дух разглежда тази тема и докторът на историческите науки, член-кореспондентът на Руската академия на науките, завеждащият отдела за история на Средните векове в Института по славистика на РАН Борис Флоря.** В книгата *„Съдбата на кирило-методиевската традиция след Кирил и Методий“* той обръща внимание на факта, че **България притежава** *„цяло събрание от оригинални и преводни текстове, запазили определени данни за техните автори и преводачи, а понякога и за времето на тяхната работа и на покровителите, които са ги подтикнали към създаването на едни или други текстове, българските владетели Борис-Михаил и неговият син Симеон“.* **Борис Флоря** особено подчертава **активната роля за развитието на писмеността на прага на IX-X в. на учениците на Методий – Климент Охридски, Наум, Константин Преславски и** *„книжовниците от българската среда като Йоан Екзарх или презвитер Григорий“.*

В началото на януари в Истанбул тържествено бе открит „Турски поток“ с участието на президентите на Република Турция Ереджеп Ердоган, Владимир Путин, Александър Вучич и министър-председателя на Република България Бойко Борисов.

Следователно, **както виждате, принципни разногласия по тази тема между сериозните представители на научните общества на Русия и България няма.** Естествено, между учените в нашите страни могат да съществуват определени различия, в повечето случаи свързани с използването на терминологията. Но **тези въпроси трябва да бъдат предмет на дискусия на съответните научни форуми, а не начин да се раздуе истерия и да се създаде проблем там, където го няма.** Както се казва във вашата известна поговорка, не трябва да се търси *„под вола теле“.* Няма да намерите.

- Какви са възможностите за сътрудничество между България и Русия в периода след пандемията от коронавирус, така че двете страни да не засягат болезнени за тях въпроси?

- Дълбоко съм убеден, че даже по най-трудните и чувствителни теми **държавите трябва да търсят консенсус чрез преговори, а не да се обиждат една на друга.** Само открито и честно обсъждайки проблемите може да се намери изход от всяка ситуация. При това към настоящия момент не виждам някакви наистина болезнени или трудно разрешими въпроси в нашите отношения, които биха могли да помрачат положителната тенденция в развитието на сътрудничеството между Русия и България.

Имаме големи планове за бъдещето. Във външнополитическия дневен ред – **провеждането на руско-български политически консултации в Москва и посещението на Сергей Лавров в София,** отложени заради пандемията от коронавирус.

Задачите в енергийната област не се нуждаят от особени пояснения. **Трябва максимално ефективно да си сътрудничим по ключовите енергийни проекти.**

Една от **най-перспективните сфери за сътрудничество остават търговско-икономическите отношения.** Тук имаме доста работа. Не е тайна, че **нашият двустранен стокообмен по разбираеми причини в момента не преживява най-добрите си времена.** Убеден съм, че трябва **да се стремим максимално да разкрием богатия търговско-икономически потенциал на нашите страни за сметка на увеличаване на обемите на взаимната търговия, а също така чрез разширяването на асортимента от стоки, включително високотехнологичните несуровинни стоки.**

Убеден съм, че след нормализирането на санитарно-епидемиологичната обстановка, в нашите страни и занапред ще реализираме полезните културно-хуманитарни проекти с участието на приятелски НПО, сънародниците и българските ни приятели. **Имаме планове за по-нататъшно развитие на връзките в музейната и театралната области.** Надявам се, че в близко бъдеще **ще се възобновят гастролите в България на руски музикални, театрални и творчески колективи, които, както знаем, се приемат топло от българската аудитория.**

Също така бих искал да добавя, че **ние задължително ще осъществим в течение на следващите месеци всички мероприятия, посветени на 75-та годишнина от победата на съветския народ над нацистка Германия, включително провеждането на шествието на** *„Безсмъртния полк“* **в София и други градове, поднасянето на венци на паметниците на съветските воини в България.**

- През тази година Русия отбелязва 75-та годишнина от победата над хитлерофашизма. На 24 юни в Москва ще се състои тържествен парад. Темата за Втората световна война е жива и актуална. Как ще коментирате присъединяването на България към общата декларация по повод на 75-та годишнина от края на Втората световна война и инициативата на кмета на район „Лозенец“ за преместването на паметника на братската могила на съветските воини?

- Както многократно съм казвал, за нашата страна **паметта за Великата отечествена война (1941-1945 г.), е свещена.** Победата над безчовечния хитлеристки режим бе постигната на много **висока цена – ние платихме за нея с живота на 27 милиона съветски граждани.** По тази причина **всякакви опити да се изкриви историята на Втората световна война, да се принизи ролята на съветската армия за разгрома на фашизма предизвикват у нас, както и в цялата здравомислеща част на международната общност, разбираемо възмущение.** А такива опити, за съжаление, наистина имат място.

Особено кощунствено в серията от такива провокации изглежда **инициативата на кмета на столичния район** *„Лозенец“* **г-н Павлов за преместване на паметника-костница на съветските воини и намиращите се там тленни останки на наши те войници.** Предложението да се разкопае гробът и да се наруши покоя на героите, **сражавали се на живот и смърт за нашето с вас свободно бъдеще,** за възможността да живеем, може да бъде оценено единствено като **жестоко издевателство над паметта на всички, които са пожертвали своя живот в името на общата победа.** Както ви е известно, **своя принос за тази победа са дали и българските участници във войната, геройски сражавали се в боевете за Белград, Будапеща, Виена или борили се с нацизма в партизанските отряди на антифашистите.** Даже не мога да си представя, какво чувства малкото доживели до наши дни български ветерани, чувайки за такива *„инициативи“.*

Що се отнася до споменатата от вас **декларация, приета на ниво външнополитически ведомства на редица страни, то аз не виждам в нея някакво положително или съзидателно съдържание. Подписалите я,** по същество, са **замазали с черна боя цялата си следвоенна история.**

Ние също така не можем да разглеждаме тази **декларация, чийто инициатор,** както ни разказаха, **е Естония, в качеството на консолидирана позиция на цялото население на страните от Източна Европа.** Добре известно е, че, например, значителна част от българското общество много скептично се отнася към заложените в декларацията тези. Доказателство затова са и публикациите на сериозни български историци, които, меко казано, не споделят позициите на своите *„новопоявили се конкуренти“* **от политическата сфера.**

- Много балкански политици, сред които президентът на Черна гора Мило Джуканович, определят руската политика на Балканите като дестабилизиращ фактор? Подкрепя ли Русия териториалната цялост и суверенитет на държавите от Западните Балкани в днешния й вид?

- Интересна формулировка на въпроса относно много балкански политици, но тя по-скоро **въвежда в заблуждение. А искам веднага да попитам: а колко политически дейци на Балканите се обявяват за сътрудничество с нашата страна и виждат в Русия важен икономически партньор?** Мисля, че техният брой превъзхожда споменатата от вас група. Ако се обърнем към начина, по който балканските народи възприемат ролята на Русия, то положението ще бъде още по-еднозначно. Защото **народната памет, за разлика от отделните политици, не може да бъде измамена.**

Русия е била и продължава да бъде заинтересована от стабилността, сигурността и процъфтяването на региона.

На стр. 3

АКО МОЖЕХА ДА ГОВОРЯТ…

Петко ПЕТКОВ

„Колкото повече опознавам хората, толкова повече обиквам животните“.

Джордж Бърнард Шоу

Почти бяхме забравили кравата Пенка, която в разгара на една епидемия по прежвините животни прекоси храбро българско-сръбската граница, разходи се по комшийските чукари, след което триумфално се завърна при стопанина си. За разлика от много двукраки, които заявяват, че ще се върнат едва когато България се оправи. Тук обаче Пенка я чакаше неприятна изненада: съгласно методиката на Българската агенция за безопасност на храните, **кравата трябваше да бъде умъртвена** *„хуманно“,* **за да не разнесе заразата сред другия рогат добитък.** Спаси я реакцията на **европейските любители на животните,** които по-късно, в разгара на епидемията от африканска чума по овцете, козите и прасетата, **не направиха нищо срещу геноцида над козичките на баба Дора в Странджа и този над прасетата в цяла България.**

Горките клепоухи станаха курбан на европейските санитарни изисквания, прилагани безпощадно от чиновниците на Бойко Борисов. За пръв път в 1300-годишната ни история, българите правиха Коледа през август. И днес, вместо евтино и качествено българско свинско месо, по телевизиите ни показват реклама на свинеферма, отговаряща на европейските изисквания. Но, докато управляващите фермата България „прасета“ местни чиновници, се е настанил незаконно. Сега е моментът да се намеси „спасителят на народа“ Бойко Борисов и да постави стадото на Пенка под лична опека, вместо да карантинира „клъстери“ срещу COVID-19. Ако кравите можеха да говорят, и Пенка щеше да му каже същото. През февруари 2013 г. собственици на свиневъдни ферми се бяха изсипали пред парламента с камиони, натоварени с живи прасета, като носеха плакати: „Бойко Борисов – кръстник на свиневъдите!“. Колко му е сега премиерът да натовари на джипа министърката на земеделието, храните и горите Десислава Танева и новия директор на БАБХ, да ги заведе в стопанството на Пенка и на място да решат проблемите на нейния чорбаджия? След скандалния видеозапис от съвещанието със зеленчукопроизводителите на 27 март, излъчен от сайта „Биволъ“, на който чуваме госпожа Танева да препоръчва на участниците да си мълчат за кражбите на евросубсидии, за да не ни врътнат кранчето от ЕК, злополучната министърка ще е съгласна на всичко, само и само да не я натирят от поста. Нейното ведомство и без друго беше затворено за дезинфекция, след като един от заместник-министрите се оказа с позитивен резултат за коронавирус. Протестната декларация, изготвена от интелектуалци и „трудови колективи“, сиреч от шефовете на 17 земеделски организации, без нито един представител на производителите на пипер, показа кого госпожата и нейните подчинени от министерството, са облагодетелствали с европейски пари. Единственият, който протестира по повод на надвзети евросубсидии, беше Георги Василев, секретар на Асоциация „Български пипер“. Ако управляващите и техните поддръжници и храненици можеха, щяха да го обесят на някоя топола, както Мунчо от „Под игото“.

развличат ошашавения от коронавируса народ с корупционни скандали,

„еврокравата“ Пенка отново попадна под светлината на прожекторите. Този път, заради стопанина си, който заплаши да я доведе и остави пред парламента, ако не спрат да го гонят от имота, в който според някои **в държавата на Бойко Борисов всичко е тръгнало със задника напред!**

Например, след големите хвалби на премиера за договорената с „Газпром“ с 42% по-ниска цена на руския природен газ, последва изявление от КЕВР, че в действителност парното ще поскъпне с 20%. Така излизало, според дългосрочната прогноза на комисията. Искрено възмутен от тази наглост, Борисов заплаши да смени състава на КЕВР, начело с Иван Иванов, поради изтекъл мандат още през април. Стреснат от тази закана, Иванов се „поправи“ и обяви, че всъщност парното ще поевтинее с до 15%, но в сравнение с периода до влизането в сила на въпросното поевтиняване на газа. В сравнение с миналата година обаче, то щяло да поскъпне. Иди че разбери кое от казаното е истина и кое е, за да се приспи гневът на Бойко Борисов!

Приблизително по тази схема се разви и скандалът с „подпорната стена-хотел“ в Алепу, проектирана от съпруга на вицепремиера и министър на външните работи Екатерина Захариева. Въпреки килиите, асансьорните шахти и стълбищата, по които щяло да се слиза в затрупаните с пръст подземия, забъркалите тази каша продължават да ни залъгват, че всичко е законно. И, че не става дума за хотел, а за противосвлачищна подпорна стена, издигната в пълно съответствие с текущото законодателство. Ако законът наистина допуска подобно „укрепване“,

някой трябва да понесе отговорност за поредната проява на лобизъм

в интерес на тези, които бетонират Черноморского крайбрежие.

Нужно ли е сайтът „Биволъ“ да публикува доказателства за поредната далавера, за да се намеси и прокуратурата на Гешев? Или така наречените национални медии ще предоставят трибуна на виновниците, които ходят по студията като вретенарки циганки? Не е работа на Тома Биков и Спас Гърневски да бранят честта на партия ГЕРБ, на която дори не са членове, а само наемници.

Вероятно разходките с джипа и „срещите с народа“ доставят удоволствие на премиера Борисов, но „мисирките“, които го гледат влюбено и не смеят да му зададат един критичен въпрос, будят присмех и омерзение. Особено като се има предвид, че организаторът на тези „представления на един човек“, пиарката на Борисов Севделина Арнаудова, се оказа щастлив собственик на луксозни недвижимости за милиони, „дарени“ от щедрата й майка. Щом прекъсващото на МС може за няколко години да придобие толкова имоти, какво остава за министрите, председателите и членовете на парламентарни комисии от ГЕРБ? Симулирането на коалиционни разногласия по въпроси като доброволните отряди в Закона за МВР и заплахите на ВМРО да излезе от правителството, както и недоволството на НФСБ от отказа на ГЕРБ да подкрепи тяхното предложение за закриване на казината, освен тези в международните курорти и по ГКПП, е димна завеса, прикриваща фактическото единомислие и партньорство на управляващите с „опозиционното“ ДПС. Изборът на Йордан Цонев за председател на парламентарната комисия за контрол на разходите за борба с коронавируса е показателен! Много подходяща за този „компромис“ е поговорката: „Съюзът на кучето и котката е заговор против готвача!“

Остава само да се измисли престижен пост за „най-големия дарител“ в България, депутатът от ДПС Делян Пеевски. Какво значение има това, че човекът не е стъпвал в Народното събрание, щом „дарява“ болници и ПФК „Левски“? Иначе и премиерът, и главният прокурор громят лошите олигарси, като Цветан Василев и Васил Божков, които нито могат да се върнат в България, нито желаят да ги разпитат по видеоконферентна връзка. Съветът на ЕС може да заседава дистанционно, МС на България - също, но Цветан Василев и Васил Божков не могат да бъдат разпитани дистанционно. Нещо повече,

Борисов и Гешев не желаят да разговарят с обвиняеми, които не могат да арестуват.

Вместо това, ако вярваме на хвалбите на Борисов, управляващите „връщат милиарди“ от КТБ, а прокуратурата преследва авторите на „фалшиви новини“ и сеячите на паника относно коронавируса. Особено тези, които говорят за пробивите в системата на националното здравеопазване, която беше заварена неподготвена за епидемията и си остана такава. Спомнете си за областните болници във Видин, Ямбол, Добрич, или за общинските такива в по-малките градчета, и ще си отговорите правилно на въпроса за състоянието на здравеопазването у нас. А приказките на Борисов и някои членове на националния оперативен щаб за „чували с трупове“ и препълнени морги, за бъдещи масови измирания на хора и други плашила не всяват ли паника?

На стр. 4

От стр. 2

Това е неизменната истина, потвърдена от многовековните връзки на нашата страна с балканските държави и народи. Ще дам като пример известното наставление на канцлера на Руската империя **княз Александър Горчаков към руския комисар в София през 1878 г.:** *„Всички Ваши грижи трябва да бъдат изцяло посветени на пробуждането на българския живот и възможно най-бързата стабилизация на неговата самостоятелност“.* Струва си да се замислим: **дори заплащайки високата цена от 200 хиляди живота за освобождението на България по време на Руско-турската война 1877-1878 г., Русия не е имала скрити замисли и е виждала своята задача в най-бързото възстановяване на българската държавност и суверенитет. Външната политика на Русия се слави със своята приемственост: и днес, 150 години по-късно, ние се обявяваме за възможността балканските народи сами да определят своята съдба. Ние искаме да видим Балканите като територия на сигурност, стабилно развитие и равни възможности за взаимноизгодно партньорство. Изглежда такава позиция предизвиква неприемане от определени сили, които искат да подменят националните интереси на балканските държави с евроатлантически директиви и им налагат лъжлив избор: или с Брюксел и Вашингтон, или с Москва.**

Споменатият от вас черногорски политик е избрал, както разбирам, именно този противоестествен път.

Бих желал да завърша с редове от **стихотворението на Владимир Висоцки,** което олицетворява преплитането на съдбите на народите на Русия и Черна гора:

„Едно раждане не ми е достатъчно –
Бих израснал от два корена…
Жалко, че Черна гора не стана втората ми родина“.

Мисля, няма да стреша, ако кажа, че заложеният в това стихотворение смисъл е актуален като цяло за отношенията на Русия с балканските народи.

НАРОДЪТ Е НАШИЯТ СЪЮЗНИК

От стр. 1

В продължение на това Открито писмо, през годините, бяха и много други политически доклади, резолюции и документи, на форуми и конгреси на ПП *„Нова Зора“*, които преадресирвахме и до членовете на Националния съвет, и делегатите на конгреса на Българската социалистическа партия. Те потъваха или в *„кръглата папка“* или в прашните шкафове на Деловодството, така че днес, няма никакъв смисъл да припомняме констатациите и предупрежденията, които те съдържаха, нито пък да търсим отговора на въпроса – **кой се е вглеждал в прииждащите тревожни очертания на бъдещето и кой, по утъпканите пътеки на моралното пораженство, е изкачвал хлъзгавите стъпала на безхаберието, нагоре, по стълбата, която води надолу.** Важното в случая е, че през изминалите 11 години, енергията на много надежди изтече в черната дупка на историческото безвремие, а миазмите и кръвозагубите от безпътщата, изправих народа и държавата ни **на ръба на пропастта.**

Никога обаче, **дори и в най-апокалиптичните ни представи за бъдещето, ние, в** *„Нова Зора“*, не сме съзирали измеренията на това слетяло ни **морално и духовно крушение, нито катастрофичните мащаби на криминалния грабеж, пред който бледнее дори представата за беззаконие и безнаказаност през кърджалийските золуми.**

Днес, към тревожната картина на **умиращото българско село,** към **осакатения стопански живот**, на доведените до **пълен колапс промишлени отрасли** като металургия, машиностроене, електроника, химическа и текстилна промишленост; **към грабителските концесионни договори в добивния отрасъл, във въздушния, железопътен и морски транспорт; към харизаните** на т.нар. *„стратегически инвеститори“*, **естествени монополи** – като водоснабдяване, съобщения, електроразпределителни и топлофикационни дружества; **към съдбовната загуба на преминаващата в чужди ръце българска земя, се прибавя и цумнамният тласък на многоизмерното покушение срещу извечното естество на битието.**

КОВИД-19 като възмездие свише, или като оръжие на античовешки и сатанински сили, вече очертава предверието на една тотална социална катастрофа, в редукционния списък на която, не само по азбучен ред, България и българите ще бъдат едни от първите. Затова спомага не само **нискочелата политика на власта**, в последните 30 години, сътворила в голяма степен едно **общество от атомизирани индивиди, отнела жизнената същност на народа като колективен творец на историята, подменила и подменяща с безплодна и духовно мъртва маса, мъдрите поселения на българското мироздание, традиция и семейство.** За тържеството на **бандитския феодализъм,** за културата, превърната в **дяволски елемент на злото, за мутиращата пред очите ни демокрация – в ново, по-перфидно издание на фашизма** –старото-ново оръдие на **съвременния финансово-технократичен империализъм срещу човечеството, вина имат всички, които днес се определят като опозиция и като отрицатели на тази политика, която тика България и българите към пропастта.** Вината е обща, защото **брадвата на тази опозиция** никога не удряше на едно и също място, защото кромолите и раздорите бяха нейно всекидневие, независимо от това какво се говореше от официалната трибуна на най-висшите форуми на тези партии.

47-ят конгрес на БСП, например, през 2010 г., премина в *„очертаване на хоризонтите“*, **което ще рече, надеждите и мечтите на** *„европейската държава България в периода до 2020 г“*.

48-ят конгрес се обяви за *„Нова социална България“!*

49-ят конгрес, през май 2016 г. избра за председател Корнелия Нинова, след балотаж с дотогавашния председател **Михаил Миков.** Обещанието, което запомни българската общественост бе, че започва **дългоочакваната** *„промяна, вътре в БСП“*. **И, че ще бъде** *„втвърден опозиционният тон към правителството на ГЕРБ“*. Показателно е, че **още на това Първо заседание на конгреса, тогава, за членове на НС бяха избрани с необходимото мнозинство единствено Дора Янкова и покойният вече Стефан Данаилов.** Останалите **членове на НС на БСП,** до попълване на състава, бяха избрани съобразно бройката на получените от тях гласове.

Струва си да припомним и **Второто заседание на конгреса, през февруари 2017 г.**, още повече, че на това заседание бе преименувана **коалицията от партии** *„БСП лява България“*, в Коалиция с наименование *„БСП за България“*. **Основният мотиващ лозунг на конгреса бе** *„Поискай промяната!“* И ние, коалиционните съюзници, я подкрепихме. Запомнящо се бе и **словото на председателя Корнелия Нинова,** която тогава обяви, че *„Основна задача на партията е, да съхрани народа на България, неговите национални обичаи и традиции, и да върне държавата като фактор и демиург в икономиката“*.

В заседанието на следващия ден, бе приет и новият Устав на БСП, който, общо-взето, разшири **кръга на хората, които вземат важните решения в партията.** С него бяха поставени и онези **ограничения за заемането на партийни и депутатски позиции,** които още тогава генерираха и продължават да генерират и до днес, **напрежения и несъгласия.** И които по същество **формираха разрастващата се опозиция в редовете на 185-членния Национален съвет.**

На 3-то заседание на конгреса, проведено на **28 октомври същата година, темата за единството в БСП, ще да е била незаобиколима, защото в своето слово към делегатите Корнелия Нинова призова да предадат на партийните организации в страната и на обществеността,** че *„Не сме се разцепили, че заедно продължаваме борбата, и че няма да ги предадем!“*

Ще спра с хронологията на форуми и решения на това място, при последните думи в цитата от словото на председателя на БСП. Нека се вгледаме в тях: *„Няма да ги предадем“*. Отнесени към партийния актив те са особено важни и за членовете на ПП *„Нова Зора“*, които винаги са **поставяли знак на равенство между себе си и обикновените редови членове на БСП.**

Тези думи на Корнелия Нинова особено ярко охарактеризират всички процеси, които протичат в БСП след февруари 2017 г. Може много да се разсъждава над тях; може да се посочват и отхвърлят аргументи, които оправдават Нинова или я обвиняват; може да бъде обосновавана нейната яростна парламентарна опозиционност, или отричана; може да са опорни точки на несъгласните с откритата й конфронтация с доскорошни **основни фигури в НС,** на тези, които изразяват **различия с линията, която тя провежда.** Могат, в края на краищата, да й се приписват уклони в авторитарност и вождизъм; подозрения в необосновано самомнение за непогрешимост; могат да й се припомнят какви ли не грехове – реални или не, но нищо от това не може да надмогне и да затъмни **болката на редовия социалист от вероломството на много ръководители на БСП към собствените им партийни членове. Като се започне от 10 ноември 1989 г.,** премине се през горнилото на всичко, каквото се случи с тях, **след драматичната 1997 г.,** и се отчете всичко онова, което те **изтърпяха през годините оттогава насам. Те целите са изгорени и знаят, и могат да различават искрите от саждите. В това съм убеден. И тези партийни членове могат да осмислят** намека в думите на Нинова за предателствата на Върха към социалистическия идеал. Идеал, който ги е мотивирал и все още мотивира, **смаляващата се членска маса на партията. Редовият социалист през това време е инкасирал единствено болката от разочарованията, от обявените цели и принципи на собствената си партия и от практиката на** *„свършените факти“*, с които са го поставяли пред свършен факт.

Никой не е забравил как пред все още **многолюдните партийни събрания, отговорните другари говореха това, което знаеха, че очаква да чуе от тях аудиторията, а после правеха тъкмо обратното.** А на следващия път, когато аудиторията им припомняше позицията и решенията, **те с лекота обявяваха въпроса за** *„неактуален“*. Така се раждаха фундаменталните идейни *„водоразделі“* като *„4 февруари“*, като **променената** *„позиция относно влизането на България в НАТО“*, **като въпроса за американските военни съоръжения на наша територия и отношението към Русия,** като мантрата, че *„плоският данък“* бил доказателство за далновидността на една лява партия като БСП, като лакардиите за *„европейското бъдеще“* и пр. и пр... Всички те, бяха от една страна, демонстрация за *„креативните възможности“* на партийните ръководители, пред съответните олигархични фактори, които им възлагаха задачите, и които винаги под ръка имаха за оправдание аргумента с *„динамично променящите се условия“*. От друга страна обаче, тази *„креативност“*, шумно или тихо мотивираше прилива на недоверие към БСП и обосноваваше могъщия отлива от нея на членове и симпатизанти й. Така се стигна до явлението, което философът Вацев обобщи: *„Социалистите и симпатизантите на социалистическата идея, са повече извън БСП, отколкото вътре в нея!“*

В този смисъл, **обръщането на Нинова с лице към обикновения редови член, с припомняното на** *„игривата непоследователност“*, да не кажа, предателствата към идеала на *„любимите ръководители“*, **активизираха като със сигнална ракета, до степен на свръхнапрежение, всички, които по един или по друг повод имаха основанието да се чувстват гузни.** И те се втурнаха **да я очернят**, защото ясно осъзнаваха заплахата от **всичко онова, което си бяха надробили.** Това горедолу, е механизма, по който бе стъкмена кладата на *„бунта на партийните барони“*.

Това веднага ще да е било забелязано от **колективния български Сомоса**, за когото най-простичка задача би било да затананика изпразнената от съдържание мантра *„за управление на националното съгласие“*. Друга простичка сметка, която си енаправил е, че в предстоящия политически ден на България, за него и *„ескадронът Му на смъртта“*, **не може да има проекция, извън управлението в коалиция с БСП.** Просто всички други партии и партийки бяха вече употребени, **а влизането на ГЕРБ в открит съюз с ДПС**, не означаваше нищо по-малко от политическа смърт. Още от пръв поглед се вижда, че БСП, при такъв вариант, ще бъде **неминуемо отслабена**. Но това в нечии калкулации се отчиташе със знак плюс и бе за предпочитане.

Слабият съюзник, винаги е в подчинено положение. Може да се каже, че съм го изпитал и на собствения си гръб. Както се изразява другарят Кирил Добрев с неговото изненадващо образно мислене по отношение на БСП, *„конят отдавна е куц“*.

И се започна. Най-напред с изпитаната хватка на **икономическото удушаване на БСП и такива като нас, които я поддържат**. Продължи се **с неограничените ресурси** от 12-годишното безогледно експроприиране на фондове, позиции, и възможности, които създава безразделната власт. **Румен Овчаров,** в интервюто му, което поместваме, **с любезната подкрепа на колегите от вестник** *„Земя“*, **говори за** *„100 милиона на Гергов и 40 фирми на Кирил Добрев.“* В потвърждение на това, **другарят Добрев буквално вчера заяви,** че никога не е тежал със заплата, дори от 1 лев, на **партията**! Той може и да си няма представа, че **тази партия не е забравила онези над 300 хиляди германски марки, с които бе заловен на границата със Сърбия,** и за които после се узна, че са били от *„честен бизнес“*. То, ако нямаш *„честен бизнес“*, можеш ли да владееш бившата вила на Окръжния комитет на БКП в Софийски окръг, в Белчин Баня, превърната днес в *„Белчин Гарден“* или хотел *„Стрима“* в Кюстендил? Може ли да имаш фабрика за палети, множество мини ВЕЦ-ове и пр., и пр. То *„честният бизнес“* му е майката, би казал бай ти Ганьо, иначе как ще управляваш с *„таланта на цялата нация“?!*

Признавам, поувлякъх се по активите и активността на другаря Кирил Добрев, но тъй и тъй е дошло на дума, нека продължа. Според *„другаря Шекспир“*, накрая **Ричард Трети** давал **половината царство за кон!** Аз не знам колко е **половината от Царството на другаря Добрев**, но и аз ще кажа като **Румен Овчаров,** че се досещам за тайните му помисли, които вече станаха и явни. Още повече, че той и **сам си признава, че гледа на БСП като на кон**, и че не придиря **особено дали конят е куц или не.** Важно е конят да е **от сой**, какъвто бил самият той, както сам изповядва **биографичната си принадлежност** като *„социалист трето поколение“*.

С баща му, светла му памет, нашата давия (по ми харесва от българската дума *„война“*), **започна непосредствено след 4 февруари 1997 г.** *„Нова Зора“*, сиреч, **моя скромност,** написа за него *„непочтителни думи“*. Дори сега, със задна дата, като премислям тяхната **категоричност, потръпвам, защото ми изглеждат, че сякаш са писани от човек, който не само не мисли за хляба си, но и на когото и собствената му глава не е мила.** Не че се отказвам от **правдата, която те изразяват**, но това е друга история. И аз все някога ще се върна към нея. На този свят нищо **не е идвало и не идва на празно място**! Затова *„третото поколение социалист“* – **Добрев-син,** оттогава, та до днес, все води **своята невидима за публиката** война с пишещия тези редове, който не му отговаря. Не защото не може или не знае как, а защото е верен на принципа: *„Кажи какви са ти враговете, за да ти кажа какъв си ти“*. Какво ли биха си помислили за мен, ако не спазвам това проверено от живота правило. От това разбира се, страда партията, страда и вестникът, защото каквото и да говори човек, зад тях винаги е стояло и стои името Минчо Минчев. И те, заедно с него, плащат заради странните принципи *„на своя председател и главен редактор“*. От това разбира се страда и съюзът с *„куция кон“* – БСП. Но както би казал зевзекът *„малко му крастата на магарето, че и мухите го хапят!“* В споменаваното вече **многократно интервю на Румен Овчаров има пасаж, в който интервюираният не цитира класика, автор на знаменитата формула:** *„Преди да се обединим, да се разграничим!“* То, мисля си, какво ли **обединение може да има, ако** *„куцият кон“* **бъде възседнат от** *„конник без глава“*, Но нейсе. **Нека се знае:** *„Аз също, като другаря Кирил Добрев, бих водил война с всеки, който посегне на честта, на името, което нося“*. **Доказателство затова е всичко написано, под което съм се подписал. И никога не съм се отказвал от думите си.** Както се вижда, аз, Минчо Минчев, в този смисъл, съм твърде неудобно **некреативен.**

По въпроса обаче за **спасението на Отечеството,** което винаги е било моя кауза, бих повторил думите на Апостола: *„Помощ приемаме от всекиго, но си имаме предначертания“*.

Щях да забрая: **не се отказвам и от Откритото писмо, което написах през 2017 г. до Корнелия Нинова.** Тогава, по нейна **или поради споделена от нея вина, записаните принципи в коалиционния договор между БСП и** *„Нова Зора“*, бяха нарушени. Извадени бяха от избирателните листи за 44-то Народно събрание, всички предложени кандидати от *„Нова Зора“*, все достойни хора, включително и председателя на партията! Без обяснение! Това демонстративно отношение на несправедливост към *„Нова Зора“* не можеше да остане без отговор. **Членовете и симпатизантите, както и много читатели на вестника със същото име, помнят статията** *„Горе сърцата, приятели! – „Зора“ е кауза!“* А една кауза, особено когато е обявена *„за дълъг път!“*, винаги трябва да бъде **подчинена на принципи и цели.** И да не зависи от **междуличностни отношения и настроения.** Затова помествам в броя, освен интервюто на **Румен Овчаров пред БНТ и словото на Корнелия Нинова пред последния пленум на НС**, както и стенограма с участието й в *„Лице в лице“* по бТВ. Мисля, че тези текстове напълно изясняват основанията и открояват **позициите и принципите,** доколкото такива ги има в Националния съвет на БСП. А това е здравословно най-вече за коалиционните отношения в бъдеще, когато, надяваме се, *„куцият кон“* ще *„припне в галоп“*.

За партия *„Нова Зора“*, като коалиционен партньор, сега е важна идейната насоченост на БСП и нейната организационна цялост и мощ. И защото в това писание не желая нито да *„изписвам вежди“*, нито да *„вадя очи“*, ще добавя, че **междуособиците в БСП са вредни и неплодотворни.** И че това е най-желаното положение за нашия доморасъл Сомоса, който **вижда в това вътрешно разделение възможността за своята политическа вековечност**. Не знам обаче, в неговата жалка *„пета колона“*, **дали осъзнават смисъла на това, което вършат в БСП.**

Но какъвто и да е **изходът за нея,** от подготвеното *„pronunciamento“*, *„петата колона“* може да разчита за своето партийно **бъдеще единствено на великодушието на партията като колективен разум.** Все пак, искам да уточня, че тази партия е известна най-вече с принципа си, че забавя, но не забравя. Затова завършвам с онзи цитат от **изказването на Нинова пред последния Национален съвет, в смисъла на който непоколебимо вярвам:** *„Нашият най-голям съюзник е народът. Нашият най-голям враг са апатията и страхът“*.

АКО МОЖЕХА ДА ГОВОРЯТ…

От стр. 3

Броят на заразените с коронавирус и на починалите (с коронавирус, а не от коронавирус, според патоанатомите и вирусолозите – б.а.) нараства постъпателно. На 13 юни заразените за едно денонощие бяха 105, което бе рекордно постижение от началото на епидемията. При това общият брой на случаите на коронавирус достигна 3191, от които 317 медици, а с новопочиналите 4 човека, броят на жертвите стана 172 души. На 17 юни потвърдените случаи на коронавирус бяха вече 3453, нарастващи за 24 часа със 112, а с новите 5 жертви за едно денонощие броят на починалите достигна цифрата 181. На 18 юни към доказаните случаи на заразяване с коронавирус се прибавиха нови 89 и общият им брой стана 3542, от които медиците са 329, а този на жертвите на короната достигна 184, нарастващи за едно денонощие с още 3. .**На 19 юни обаче лъсна целият фалш на хвалбите на Борисов за „най-успешната“ борба с коронавируса: само за едно денонощие броят на заразените нарасна със 132, а този на починалите – с 6. Така беше поставен рекорд по заболеваемост и смъртност от COVID-19за целия кризисен период, като общият баланс изобщо не навяваше оптимизъм: 3674 доказано заразени и 190 починали от COVID-19!** И, въпреки тези данни, премиер и щаб уверяват, че силата на вируса отслабвала. Поради което премиерът се отмята от собствените си думи за условията, при които трябваше да върне строгите ограничения. **Вървели сме, санким, по ръба на риска, но нямало да се връщат ограниченията.** А в отговор на упреците за недостатъчно тестване, казва: „Като масово тестваме, какво? Само харч на пари!“

Междувременно, на премиерската глава се стовари нов скандал. В социалните медии „изтече“ аудиозапис на телефонни разговори, за които се твърди, че са водени от Бойко Борисов. И в тях премиерът ругае премиерите на Бавария и Унгария, уведомява някого, че срещу свекъра на Елена Йончева ще започне разследване за злоупотреба с европейски пари за „къщи за гости“. А във връзка с приетата от НС декларация за „масовото изтребление“ на арменците в Османската империя през 1915 г., препоръчва на Цвета Караянчева да се оправдава с простотията си, че не прави разлика между геноцид и масово изтребление. Тя, естествено, не възрази срещу вулгарното й квалифициране от премиера, като „проста кърджалийска п-ка“. Нещо повече, стоеше отдясно на премиера по време на пресконференцията, която той даде в централата на ГЕРБ след публикуването отново в социалните медии на снимка на спящия Вожд в правителствената резиденция в Бояна. При това, храбрият на думи лидер на ГЕРБ, се оказа, че спи с пистолет върху нощното шкафче! Изпъчен пред медийните „мисирки“ в компанията на ЦИК и ПГ на ГЕРБ, Борисов заклейми душманите си, започвайки с президента Радев, БСП, ДСБ, Мая Манолова и Слави Трифонов, за да стигне до съпартийците си и до бившия си заместник в партията Цветан Цветанов, който на 18 юни напусна ГЕРБ, споделяйки, че да си член на тази партия вече не е гордост. От канонадата на Борисов срещу всички, които искат да провалят усилията му за влизане в банковия съюз, чакалнята на Еврозоната и самата Еврозона,

беше пощадена единствено партията на Ахмед Доган ДПС.

Понеже депесарите били „действали отзад“. Докато президентът го следял с дрон, подарен му от китайците, а някой като Божков бил платил щедро, за да бъде заснет спящият премиер. По този начин искали да уязвят флагмана, като му покажат, че никъде не е недосегаем. По този повод Арман Бабикян написа в „Сега“ (18.06.2020): „Не флагман, а самотен гребен на петел. Страхът на Борисов отново е ДПС и затова се поти и плаши“. А президентът Радев отбеляза с ирония: *„Моят дрон е много добър, влиза в спални, прави записи, отваря чекмеджета и ги тъпче с пачки евро!“* Към това ние няма какво да добавим, освен да призовем психиатрите да се заемат с душевното здраве на Вожда. Защото без него България няма да пропадне, но ГЕРБ ще се разпадне като картонена кула. И ДПС, което вече точи лиги за властта, няма да има с кого да се коалира. Язък за етническия модел! Що се отнася до „цветистия“ език на Борисов, добре е, че животните не могат да говорят. Те никога не биха оправдавали своите и на колегите си грешки с простотия. Прости могат да бъдат само хората, но най-много личи това при хората с власт. Премиерът Борисов е единственият политик в България, признал публично, че е прост. *„Аз съм прост и вие сте прости, затова се разбираме“*, беше казал той на миньорите от *„Горубсо“*. Дали тези, които *„му гласуват“*, ще се съгласят да бъдат наречени прости!

Но, млъкни сърце. На Шипка всичко е спокойно! Дори половин България да измре, пари за погребения ще има в изобилие! Благодарение на партия ГЕРБ, която „политолъгът“ Антон Тодоров нарече преди време „шайка“. Но това беше преди да се присъедини към „шайката“ на „Бойко, Цецо, Росен и други негодници“. Цецо напусна потъващото корито, но други ще останат, докато свири оркестърът на гербавия „Титаник“. Никога не е късно да станеш за резил.

БСП избира пряко своя лидер на 12 септември

Словото си пред Пленума на НС на БСП лидерката на партията заяви: "Времето доказа правотата на нашите позиции в последните четири години. **В България съществува паралелна държава.** Тя е завладяла официалната. **Не институциите, а задкулисието управлява страната. Правителството на Борисов** не се бори с него, а **му е предала управлението на България и в общ сговор изсмукват ресурсите й.** Няма да се връщам назад.

Нека видим само последните дни. **Министър на земеделието призовава за прикриване на измами, министър на образованието, оплетен в конфликт на интереси и далавери с пари за учебници, министърът на външните работи в семейни обвръзки със скандален строеж на Алепу, министър на финансите и председател на Бюджетната комисия са в открит законодателен лобизъм и скрити договорки за хазарт. Държавата изкупува на двойна цена акции в частна банка без санкции на Народното събрание и с наши пари. Където и да погледнеш е пропито от беззаконие и кражби.**

И накрая чуваме запис, в който **премиерът безпрецедентно злепоставя България пред Европа,** коментирайки по недопустим начин европейски лидери. Той **прави признание за използване на държавната машина срещу бизнесмени, дръзнали да не се съобразят с неговото мнение и сипе заплахи срещу кандидата ни за евроизбори Елена Йончева.** Арогантно и цинично определя председателя на парламента, с което окончателно убива институцията Народно събрание. За пореден път показва **унизително и презрително отношение към жените.** Борисов **демонстрира безнаказаност, злоупотреба с власт и просташка агресия**. **Борисов се превръща в опасност за България.**

Прехвалената му външна политика се свежда до онова изречение от записа, което не бих повторила. Не бива да се изненадваме защо **получаваме поредния отказ от приемане в Шеген и чакалнята на Еврозоната.** Външната политика не е простащина, прикрита зад незнаене на езици, а сериозна, последователна и с характер **отстоявана позиция в защита на националния ни интерес** в общия ни европейски дом.

А вътре? **Бедността нараства и в резултат на кризата. Увеличават се неравенства. Икономиката буксува. Здравеопазването е недостъпно за хиляди хора. Образователното равнище на децата ни пада, прекрасната ни природа се унищожава от тонове боклуци, мръсна вода и въздух.** Това не може да продължава повече така. Нужна е спешна промяна на модела на управление. Не на бушоните, а на модела.

Ние, БСП, **последователно се борим в последните 4 години** за това. Но днес, когато се вижда краят на това управление, сме загледани в себе си, в споровете и битките помежду си, **рискувайки да изпуснем историческа възможност да променим България.** Да, десетки години в БСП сме имали спорове и противоборства. Това е помагало на партията да се запази като демократичен организъм от хора с различни мнения. **Хубаво е да имаме различни мнения. Опасно е, ако имаме различни цели.**

Нека останем различни, но единни около целта, която си поставихме преди 4 години - промяна на България за възстановяване на държавността и разделението на властите, достъпно за всеки здравеопазване и образование, работа и достойни доходи, перспектива за младите и сигурност за възрастните, справедливост и равни възможности за бизнес и личностно развитие. Средството за тази цел е **свалянето на ГЕРБ от власт, спечелване на избори и професионално управление на България от почтени хора.**

За да се постигне това ни трябват съюзници. Отправихме покана към други партии, съюзи и НПО в левия сектор. И първата стъпка е добра. На една маса седнаха такива организации, с които през годините сме имали сложни отношения. **Събра ни осъзнаването на необходимостта от общи усилия за спасяването на България**. Формът ще прерасне в работен и е отворен за други субекти. Предлагаме ви да направим и **национална подписка, с която да потърсим подкрепата на всички, които искат промяна на модела на управление**.

Нашият най-голям съюзник е народът. Нашият най-голям враг - апатията и страхът. Нека се опитаме да освободим хората от тях и да им покажем, че **с общи усилия животът ни може да бъде различен, по-добър.“**

ОПОНЕНТИТЕ НА НИНОВА ИСКАТ ПОСЛУШНА И НАХРАНЕНА ОПОЗИЦИЯ

Румен ОВЧАРОВ, член на НС на БСП, бивш заместник- председател на партията и столичен лидер, министър на икономиката и енергетиката за периода 2005-2007 г. В разговор с журналиста Георги Любенов от БНТ.

- Господин Овчаров, здравейте в студиото на БНТ, добро утро в неделя утрин. Да започнем с най-актуалните новини от "Позитано" 20. Каква е необходимостта и защо изборът на нов или стар/нов лидер на БСП ще бъде на 12 септември, а две седмици по-късно ще има и конгрес на левицата?

- Как да ви кажа, според мен, няма абсолютно никаква фактологическа разлика. Даже датата 26-и беше по-добра преди всичко за т.нар. *„претенденти”*, колкото, и които и да са те, защото им даваше възможност в един месец да проведат кампания, ако искат да провеждат. Разбира се - **датата е определена на базата на сблъсък между ръководството на партията и т.нар.** *„вътрешнопартийна опозиция”*. Нека ви припомня, че се предлагаха дати за избор през август, после на 5 септември - пред три дена празници! Имаше **доста безумни упражнения**. В крайна сметка по-важното от този пленум - по повод на **избора е, че изборът ще се състои, че всички опити на вътрешнопартийната опозиция да преизбират изцяло Комисията, която ще провежда избора, да избират нови правила за провеждането - това беше отхвърлено** и изборът ще се проведе така, както е определено от **Конгреса на партията.**

- И все пак, вътрешнопартийната опозиция е победила вчера, на пленума, след като датата е изместена две седмици по-рано?

- Това беше **резултат от компромис** от предложения, така да се каже, на една група *„обединители”*, които за **моя радост, дано са разбрали и следващия резултат от този пленум.** Този пленум показа, общо-взето, **къде са разделителните линии в партията**. Имам предвид **втората точка - по повод действията на БСП като опозиция в НС и извън НС**. Нали идеята на ръководството на партията беше да се предизвика **общонародна подписка - народен вот на недоверие**. Нещо по-различно от тези тривиални и повтарящи се и до голяма степен безсмислени вотове на недоверие, които са правени вече **4 или 5 пъти,** включително и по темата за корупцията. Някои от хората в залата предложиха **да има и протести**. Сега т.нар. *„вътрешнопартийна опозиция” "побеждава"*, **като отхвърля и всенародния вот на недоверие, и протестите.** Защото, видите ли, БСП е парламентарна партия и тя ще работи в парламента**! Е, видяхме как работи и видяхме какъв е резултатът, но ми се ще да попитам същата тази** *„опозиция”* **- с парламентарни действия ли БСП през 2012 г. събра подписката и спечели референдума за АЕЦ** *"Белене"?* **Стоейки в парламента или излизайки на улицата и събирайки подкрепата на хората?** Нека да припомня, че тогава го спечелихме с 60% от хората, да - недостатъчно. **Или как беше свалена БСП през 1997 г. - с парламентарни действия?** Или как сега ресторантьорите получиха 9% ДДС? Те дойдоха на *"Позитано"*, **БСП внесе предложението в Народното събрание, ГЕРБ го отхвърлиха, ресторантьорите направиха обаче протест и нещата се случиха.**

- Добре, но това не е ли второ поражение в момента за ръководството на левицата - тази точка, която казвате - да, няма да инициира народен вот на недоверие БСП, но за сметка на това ще има обичаен вот на недоверие в парламента. Кога беше датата? Юли ли?

- Аз искам да си довърша мисълта - **та тук фактически става ясна разделителната линия в БСП.** Т.е. ако си спомним един класик на революциите - *"Преди да се обединим, явно ще трябва да се разделим"*. И да видим къде е разделителната. **Много по-добре общонародна подписка - народен вот на недоверие, а не тривиални вотове на недоверие, които са правени вече 4 или 5 пъти, включително** и по линия на темата за корупцията. **И няма как вече да се скрие, че разделителната линия в БСП е отношението към сега управляващите и начинът, по който управляват.**

- Значи вчера (в събота - б.р.) **на** *"Позитано"* **е имало -** *"Всички против Корнелия Нинова"*, **значи това е филмът?**

- Не, не е такъв филмът. Филмът е какво **искат тези** *„всички срещу Корнелия”* **и какво иска самата Корнелия и тези, които са около нея.** Тези *"всички срещу Корнелия"*, с този начин на гласуване и с този начин на опозиционност – *„послушна”* **опозиция**, *„нахранена”* **опозиция или опозиция, която иска действителна промяна - и в партията, и в държавата.** И на начина на управление на държавата.

Това е. И няма как. Както Сергей Станишев разказваше, когато миналата седмица се появи по телевизиите - **ма как могат да се обединяват всички, които са против Корнелия, че те подкрепят Бойко, че те се договарят с Бойко и се хранят с Бойко, и се хранят от държавата.** И няма как зад крехките раменца на **Велислава Дърева,** защото тя е **опозиционно перо, да скриеш стоте милиона, които е получил Георги Гергов, или да скриеш четиридесете фирми на Кирил Добрев и съдружие, които се хранят от обществени поръчки от държавни и общински предприятия**. Тук вече става ясно за **какво се води битката в БСП.** И да не бъде БСП реална, истинска опозиция.

На стр. 8

“БСП СА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ПАРТИЯТА.

Корнелия Нинова в разговор с Цветанка Ризова в предаването “Лице в лице” по бТВ. (15.06.2020 г.)

Не, не се чувствам бламирана. Кой ще е бламиран и какво ще е бъдещето на партията ще се реши на 12 септември, когато ще гласува цялата партия и всичките й членове. На пленума, от моя гледна точка, се случиха **две важни неща** - едното - важно за БСП, а другото - важно за България, което ще има продължение в следващите месеци.

Важното за БСП - въпреки съпротивата през последните 4 години срещу **пряк избор на председател от цялата партия и от всеки един член, такъв ще има**. В последните 4 години на няколко заседания **на Конгреса,** на няколко на **Националния съвет**, публично, прекият избор беше оспорван многократно. **А беше и си остава моя основна цел за реформа в партията.** Защото смятам, че тази власт трябва да се даде на народа - на членовете на партията - те да решат, и когото преценят за най-добър, него да изберат. Е, надявам се, че **този процес на оспорване, на аргументи** *"за"* и *"против"*, **приключи**. В събота бе решено, че пряк **избор ще има**. Да, променихме датите, в разумен разговор, намери се компромис - **12 септември. Предлагахме 26-ти,** имаше една група колеги, които **предлагаха 5-ти септември, трета, която предложи 12-ти, намерихме 12-ти септември за най-добър вариант.** Промяната на една дата може ли да е бламиране? Освен това, ние го решихме **единодушно** и аз също подкрепих **12-ти като разумно решение.** Тук нямаше спор.

Второто обаче, което се случи, което е показателно и важно, е във въпроса накъде ще върви България? Навярно знаете, че в **последните 4 години**, откакто аз съм председател, имаше **две различни мнение в Националния съвет на партията** - това е широкото ръководство, да го кажем - **185 човека. Две различни мнения, затова как БСП да влезе във властта, как да управлява, с кого да управлява? Едината тенденция е да бъдем категорична опозиция и да търсим алтернатива на модела на управление. Аз се принадлежам към тази идея. Другата линия, по различен начин изразявана - или публично, или скрито, беше да се търси начин за общо управление с ГЕРБ.** Това стана особено ясно на пленума. Затова мисля, че този пленум беше важен. За него не трябва да се съди по заглавията: кой, какво, кого, кворум, бройки - това е процедура. В политиката важно е голямото, **защото от това зависи не само БСП в следващите години, зависи България накъде ще тръгне.** И бих искала да обясня защо. В годините назад това мина през различни прояви: например, **в предложения към мен - да бъда председател на парламента; към колеги - да станат министри... От открити мнения на членове на Националния съвет, които критикуваха ръководството на партията, но пък хвалеха управлението на Борисов!** И такива имаше.

Случвало се е дори и **аз да казвам добри думи, да подкрепям и да заявявам** - *"ето, тази марка, която ГЕРБ предлагат, е добра"*. И в последните месеци с извънредното положение, имаше **много такива поводи**. И ние ги посочвахме. Но нека да кажа какво се случи на пленума по този повод, защото наистина смятам, че е важно, че е ключово. Предложих един доклад, който дава **критична оценка на управлението на ГЕРБ.** Предложих действия, които оттук нататък да се изразяват в **събиране на национална подписка, всенароден вот на недоверие,** така някои го нарекоха, и **внасяне на вот на недоверие официално в парламента през септември.** Т.е. да отидем при **организациите си, да организираме тази подписка, да събудим в хората енергия, да ги освободим от страховете им, от апатията, която е обхванала мнозина.** Да им кажем - *"Има алтернатива, има надежда, хора, може да има нещо различно - дайте всички да се съберем. Не само БСП!"*. **И да кажем, че така повече държавата не може да продължава да се управлява.** На съвещанието в събота постъпиха и предложения за протести от другари в залата, но и това беше отхвърлено от НС. Не бяха приети нито предложението за национална подписка, нито това за протести, нито оценката, **която направихме в доклада за управлението на ГЕРБ. Срещу това, много изненадващо, Сергей Станишев предложи да се направи кръгла маса с ГЕРБ.** Но кое е важното тук? Важното е, че **БСП е партия на колективните си органи.** И те, на своите най-висши форуми - Конгреси, Национални съвети - и ние, сме заявили своята цел и сме дали своята оценка. **Целта е - опозиция на ГЕРБ. Целта е - изграждане на алтернатива. И целта е също - да, влизане на БСП във властта. Да, но през парадния вход. С подкрепата на гражданите, със спечелване на избори, а не през задния вход - като патерица на някоя партия.** И затова, в събота, се очертаха **тези различия, наричайте го както искате - бламиране, каквото и да е.**

АЗ СЪМ НА ТЯХНАТА ПОЗИЦИЯ!”

ОПОНЕНТИТЕ НА НИНОВА ИСКАТ...

От стр. 7

- Отколешна мечта ли беше на господин Гергов, вчера го каза, той беше много рязък - "Корнелия е вредна за БСП - скоро да си ходи!". Цитирам го почти дословно. Защо го казва това Георги Гергов? Защото не се реализира отколешната мечта БСП и ГЕРБ да си имат топли отношения. Хайде, не да управляват, аз не знам дали могат да управляват заедно или да са в управленска коалиция, или в какво да е съглашателство? Това ли е мечтата на Гергов, какво е?

- Аз чак до такава дълбока психология няма да влизам - **нито го знам какво мечтае, нито го знам даже какво мисли.** Тази мисъл, която токущо ми казахте, не съм я чувал, но ако трябва да кажа нещо, **то е - моята идея не е ние да сме опозиция на всяка цена. Напротив - БСП може и трябва да управлява, но трябва да управлява с идеите, които тя има предвид. С политиката, която тя иска да реализира. Моята идея е БСП да не е** *„нахранена и послушна"* **опозиция на едно правителство, което прави каквото си поиска, храни няколко човека в опозиционната партия, те манипулират всички останали и всички са доволни. Това вече го гледахме! През 2014, 2015** и началото на **2016 г.,** БСП беше такава опозиция - **кротка, безобидна, внасяща от време на време някой вот на недоверие.** Даже нямам и спомен дали внасяше. Или пък сега – дайте, ще внесем пак **вот на недоверие.** Но нали за корупцията вече внасяхме. Какъв беше ефектът? **Та то беше преди година.** Какъв беше **ефектът - корупцията ли свърши?** Аз не знам докога могат да се повтарят едни и същи неща, по един и същи начин. Едно от определенията за идиотизъм е това - **да правиш едно и също и да очакваш, че ще се случи нещо различно.** Е, хубаво, очевидно трябва да се направи нещо **различно. Аз ако подкрепям Корнелия** по някаква причина, въпреки че съм човекът, който най-тежко я е критикувал, и то още от първите й дни като председател. **Още през 2016 г. й казах:** *„Корнелия, философията на управление - "Кръгом и пак напред", не е израз за последователност. Напротив!* После й казах - *ти не си най-умната, не можеш да водиш война с всички! Не можеш да отваряш непрекъснато фронтове! Спри се, огледай се!"* Да не говорим и за ред други неща, сега не искам да се самоцитирам. **Но тогава всичките тези т.нар.** *„опозиционери"* **стояха от лявата и от дясната страна на Корнелия и викаха:** *"Аве, Цезаре!"*. Не става така, трябва да се види кое е обединяващото и какво искаме от БСП.

- Добре, до септември ще върви тази „разделителна линия". В нашето студио Корнелия Нинова преди време каза: "Ако има личност, която да ме изненадва от кандидатите за лидерското място - това е само една-единствена личност и това е Кирил Добрев. Не ме интересува нито Красимир Янков, нито Жаблянов, мито Мерджанов" и т.н., и т.н., да не правим списък сега. Но ме изумява, че Кирил Добрев се е кандидатирал за шеф на партията!

- Е, логично е! И **Жаблянов, и Красимир Янков** са в някаква опозиционна позиция от известно време насам, в различни етапи. Единият, след като **престана да бъде зам.-председател на парламента,** другият, след като беше **изваден от Изпълнителното бюро.** Докато **Кирил Добрев, до онзи ден, беше там. До онзи ден!** И то е малко странничко. **Нали – стой си в бюрото и уж участваш в управлението и изведнъж се оказва, че си в опозиция!** И вчера, поневе той държа програмна реч, *„който иска да управлява, трябва да бъде обединител"*. Е, добре - **преди четири години обединяваше опозицията против тогавашния председател, сега, три години и половина, обединяваш управлението и ръководството на партията срещу опозицията. Сега пъкзапочва да обединява пак опозицията срещу ръководството. Какво излиза? Излиза че единствената цел на тези обединения, които той прави, е да се докопа колкото може по-близо до властта.** Добре, но това не може да бъде самоцел. **Ние трябва да се обединим около някаква идея за управление на държавата. Не със спомени от миналото. Те трябва да се пазят, но бъдещето е това, което обединява една партия - тя иска да управлява, да реализира свои идеи. А не да се обединяваме, за да има** *"стани да седна"*. **Извявайте, това вече сме го гледали много пъти.**

"БСП СА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ПАРТИЯТА.

От стр. 7

Но те са различия, които са ключови за България и видващите години. Защото, **през процесите, които в момента текат в БСП, зависят - какво ще реши партията през септември.** Защото ние не избираме само **председател. Избираме общински ръководства, ще избираме областни, Национален съвет, делегати на Конгреса...** Целият този цикъл на избори върви изцяло наново. С други думи, от това, какво ще решат членовете, какви хора ще изберат, с какви задачи ще ги натоварят – **зависи и как БСП оттук нататък ще върви. Ще се борим ли, ще побеждаваме ли, ще искаме ли да управляваме, но така, че да си изпълним програмата.** И как ще влезем във властта? През парадния вход, с доверието на хората. За да можем да им кажем: *"Да, дали сте ни доверие, това ще направим за вас"*. Или ще я караме през задния? По друг начин или, както много пъти през тези години, е бивало?

Моля да ми позволите **да не коментирам социологическите проучвания сега.** И ще Ви дам пример, защо не е сериозно да ги коментирам тези проучвания. **Няма как, за разлика от една седмица, едно проучване да казва, че имаш 10%,** (б.р. - ръст) и само за една седмица, без никакви значителни прояви от страна на БСП, друго да казва, че имаш **21%** (б.р. – след). Освен това, всички професионалисти твърдят, че в **криза не се мери социология. По телефон не се мери социология, истинска, защото хората се страхуват да си кажат мнението** - защото те знаят кой пита и кой слуша телефона им. **Нека да минат тези събития около кризата - тогава ще видим истинското състояние на обществените нагласи. Но истинската социология започва да излиза по улиците - само днес има три протеста!**

Колкотодокрълатамасас ГЕРБ, нека Станишев да си мотивира предложението. Нямам представа (б.р. – за мотивировката му) - **беше предложено като вариант за действие оттук нататък. Аз предложих подписка, вот на недоверие, Янаки Стоилов предложи протести. Сергей Станише предлага кръгла маса, без да разработва в детайли какво ще се случва там.** Ще видим. Той не представи мотиви. Не мисля, че имаше сериозна мотивация за това.

Въпросът за финансовото положение на БСП е също интересен въпрос. Седмици преди пленума, мои колеги, в различни медии, задаваха въпроси - *"къде са милионите, изчезнаха милионите, БСП е пред фалит"* и т.н. **Изнесох пред членовете на НС подробен доклад - до стотинка - колко пари сме получили, колко сме изхарчили и за какво.** И призовах, включително и поименно някои от тях - *"Еди-кой-си, Вие казахте по телевизията така и така на тази и тази дата. Ето Ви документите, на всички са ви в ръцете, ето и моят отчет. На разположение съм за дискусия. Отчетът е заверен от Контролната комисия на партията, от независим одитор, предаден на Сметната палата и качен на страницата на БСП, официално, отпреди месеци. Ето, пред вас съм - питайте всичко, което ви интересува"*. **Нямаше дискусия - това е много интересно.** След като раздадох документите, след като отчетох всеки лев на партията и им казах: *"Хайде сега, тези неща, които ги говорите по телевизиите, ето ни, лице в лице, питайте ме"*. **Никой нищо не попита. Не се стигна до гласуване на финансовия отчет.** Един от членовете на Националния съвет каза: *"Стана късно, нека го отложим за другия път, нека да го проверим, защото сега са много документите, - другия път да го гледаме"*. И когато се стигна **до гласуване на това отлагане,** се оказа, че **няма кворум, тъй като беше 21 часа.** Така че **отчетът не беше гласуван и не беше отхвърлен.** Доста манипулативни заглавия се появиха в медиите, но **това са фактите.**

Не, БСП не е пред фалит! И всеки, който се интересува от този въпрос, може да се запознае с **официалните документи,** които са публично достъпни. В момента не мога да Ви отговоря **колко пари има в касата.** Има си счетоводители, има си администрации директори. Мога да кажа с **какви задължения завършва Националният съвет 2019** г. От *"милионните"* **задължения,** които бяха изписани, партията завършва **2019 г. с 300 хил. текущи задължения, които до момента вече почти сме изплатили.**

На въпроса за Българска свободна телевизия

Не, не смятам, че телевизията е погълнала прекалено много пари. В никакъв случай не съжалявам за нея, защото тя беше създадена заради многогодишната и постоянна воля на членовете на БСП да има такава. Когато ме избираха, аз обещах, че телевизия ще има. Имам навика да си изпълнявам обещанията. Телевизията не е най-добрата, разбира се, има какво да се желае в работата й. **Има и пропуски.** Но аз вярвам, че има смисъл от нея. Относно дадените пари за телевизията? Ако се върнем назад, отново бих го направила, защото **това е волята на партията.**

За политиката, за представителността

Спорът не е в БСП. Това е спор в Националния съвет. Ако попитаме организациите на БСП, структурите на БСП, членовете на БСП, **кое от двете искат, аз съм сигурна, че 99,9%** ще заявят, че не искат да влезем (във власта – б.р.) **през задния вход като патерица на ГЕРБ.** Тук обаче седи един много голям въпрос за политиката - **за представителността. Тези мои другари в НС** са изпратени там от партийните структури, от хората и са упълномощени да ги представляват. Ако попитаме тези структури: *"Вие упълномощихте ли ги за такова и такова решение, за такова и такова гласуване?"* Отново съм сигурна, че такива пълномощия нямат, че не са упълномощавани. Това е БСП - членовете й са БСП. А не ние в НС. И не председателят!...

Не, не мисля, че **пловдивската организация е упълномощила Гергов да заявява, че съм вредна за партията.** Познавам членовете на пловдивската организация. Знам какво мислят и знам, че не са го упълномощавали за това.

Относно споровете с Гергов: много интересно се получава - тези членове на НС винаги изразяват такива позиции пред **Вас - журналистите, пред камерите на телевизиите, на входа на** *„Позитано"*. Вътре в НС – същите другари не се изказват. **Включително и Георги Гергов на последниянленум. Включително и по финансовите въпроси. Навън са смели в оценките си, но вътре не говорят за това!...**

Вижте, **НС не е мястото да си уреждаме личните взаимоотношения** и оценки. Това е един от **висшите органи на партията след Конгреса. Там трябва да се прави политика. Там трябва да се решава какво да правим в управлението на държавата. Там трябва да се решава как програмата на партията, с грижа за хората, да стигне до тях, а не** *"Ти ми каза това, аз - онова"*. Това е елементарно.

С Кирил Добрев не сме се разделяли, той все още е член на Изпълнителното бюро. Попитайте него? Как може 4 години да правим заедно, общо, като екип, множество неща и изведнъж - в последния месец - това, което сме правили да се окаже, че е било вредно за партията?! Но не това е важното. Аз не съм дошла тук да си обяснявам личните взаимоотношения с различни членове на партията. Първо се обръщам **към членовете на партията:** тези решения, накъде ще върви БСП оттук нататък, а в това отношение и България, **сега са във Вашите ръце. На 12-ти - излезте и гласувайте, за когото харесвате. Изберете който и да е линия за развитие на БСП, олицетворяваща се с различните хора. Бъдете активни. Защото ако се провали прекия избор,** това означава **проблем вътре, в БСП. Затъване във вътрешните междуособици, на прага на парламентарните избори**. В момента, вече е очевидно, че битката ни през тези 4 години срещу **това управление, дава резултат.** Няма човек, който да не вижда за какво става въпрос.

Битката ни с това управление дава видим резултат. Както ГЕРБ се хвалиха (със своите – б.р.) *"видими резултати"*. Преди няколко години **внесохме вот за корупция. Е, излязоха ли фактите за корупция? Имате министър на земеделието,** който казва, че трябва да се **прикриват измани,** така че да не ни накаже Европа. **Имате министър на образованието, обвързан в конфликт на интереси за милиони,** относно издаване на учебници. **Имате проблема с боклуците и екологията.** И всичко, с което са **превърнали България в сметище на Европа.** Да не изреждам всичките записи и смс-и между **олигарси и правителство. Министър на финансите, който дава указания на Държавната комисия по хазарта как да се прикриват неща** или как да се уреждат неща. Мога много да изреждам.

Дали вярвам на Божков или не? В случая Горанов и Борисов просто мълчат. Те не дават обяснение. Борисов казва: *"А, нека си пише, на мен това не ми е важно, аз строя пътища"*. Не дават обяснение, за да прецени човек **кой е крив и кой е прав.** Това обаче не означава, че не трябва да се търси отговорност на власта. Или, че се потвърждават твърденията ни през годините, **че се разгражда държавността и, че институциите не работят.** Или че **няма грижа за хората.** Нека да видим какво ще се случи след кризата. Още нито един човек, още нито едно физическо лице **не е получило онези обещани 1500 лв. безлихвен кредит. А от началото на кризата досега минаха 3 месеца!** Хората са си дали заявките, но те още стоят в списъци на банките и парите още не стигат до тях. Бизнеса! Безлихвени кредити - **не ги е получил и бизнеса.** Ето, чуйте днес **протестиращите** туроператори, екскурзоводи и т.н. Т.е, **ГЕРБ се провалиха в социално-икономически план.** Лошото е, че нямат чуваемост (нашите предложения – б.р.). Предложихме много **ясни и много категорични, много възможни неща в социалната и икономическата сфера. Отхвърлиха ги. Не може в тази криза да оставиш народа си без никаква грижа.** В цяла Европа - безвъзмездна помощ, стойностни и бързи мерки - въобще лидерите се погрижиха за народите си. **Казаха** - *"Никой няма да бъде оставен в бедa"*. **А хората тук вече 3 месеца не са получили подкрепа. За какво още трябва да говорим, за да се види истината? Тази истина, която вече 4 години повтаряме – все едно и също, - че няма социална политика, няма достъпно здравеопазване за всеки, образованието не е качествено... Предлагаме реформа в здравната система, предлагаме мерки в икономиката за малкия и среден бизнес и т.н.** Вие ме питате какво се е доказало за тези години? Ами ето - **това са фактите, но някои не ги виждат.**

Дали вотът на недоверие ще остане за септември? Ще стане ясно скоро, когато го обсъдим с колегите, **които го предложиха,** защото аргументът беше - **ние сме парламентарна партия и трябва да действаме с парламентарни средства.** Ние никога не сме спирали да осъществяваме парламентарната си дейност. Имаме няколко вота на недоверие и тази подписка щеше да завърши **с вот на недоверие. Искам да припомня обаче, че освен парламентарна партия сме и единствената опозиция в този парламент. Българската социалистическа партия е масова партия и ние имаме структури в цялата страна.** Целта на тази подписка беше тези структури **да се ангажират, да поговорят с народа, да поговорят с уплашените и да им дадат смелост.** Да поговорят с тези, които смятат, че от политиката няма смисъл и да им обяснят, че всичко **всъщност е в техните ръце.** Да приобщим повече хора към нашата кауза. Другото - **процедури, бламиране, кой влязъл, кой излязъл – нямат особен смисъл.** Вотът ще бъде внесен в **края на юли - това е решението на НС.** А кога ще бъде гласуван - ще видим, **ние ще изпълним решението на НС, такова, каквото е.** Какво ще се случи и в парламента - **ще видим.** Щом НС е решил да го внесем - **ще го внесем. Без национална подписка, без протести, но моето мнение си остава обратното.** Пленумът каза: *"Вие не протестирайте! Не правете подписка! Идете в парламента в края на юли, в разгара на лятото и внесете вот на недоверие за корупция за втори път!"*. **Това е решението на НС. И ако Вие смятате, че това решение не е бламирало спрямо моите предложения, не е вярно - аз просто оставам на различна позиция, но мисля, че това е позицията и на партията - да има подписка, да има протести. Чувствам се на позицията на партията, на членовете на партията.** Позволете ми да имам различно мнение от мненията на други членове на НС. **И пак Ви казвам: важна е позицията и решението на членовете на партията!** Разбира се, в НС винаги може да има различни мнения. Подсещате ме за нещо друго - **когато аз предложа нещо на НС и то се приеме, излизат заглавия от типа на** *"Нинова е авторитарен лидер, който лично налага решения"*. **Когато обаче аз предложа нещо, което не се приеме в разумен и нормален разговор, излизат заглавия** *"Нинова е бламирана от НС"*. Излиза че **в единия случай съм диктатор, а в другия съм бламирана!** Разумният коментар на това е, че **в БСП, в НС и във всички партийни органи, има нормален разговор. И вече каквото реши мнозинството - другите го изпълняват.** Дали е решило, по предложение на лидера или по предложение на някой друг, **важно е каквото е решението и то да се изпълнява.**

75 години от Великата победа...

Изминаха 75 години от края на Великата отечествена война. През тези години израснаха няколко поколения. Политическата карта на планетата се промени. Няма го Съветския съюз, който спечели грандиозна, смазваща победа над нацизма и спаси целия свят. А и самите събития от тази война, дори участвалите в нея, са далечно минало. Но защо Русия чества на 9 май като най-важния празник? А на 22 юни животът сякаш замръзва. И бучка се търкаля към гърлото?

Прието е да се казва: войната е оставила дълбока следа в историята на всяко семейство. Зад тези думи стои съдбата на милиони хора, техните страдания и болка от загубата. Гордост, справедливост и памет.

За моите родители войната са страшните мъки в блокирания Ленинград, където умира двугодишният ми брат Витя. Където по чудо оцеляла мама. Баща ми, имайки броня, отива доброволец да защитава родния си град. Той постъпва така, както и милиони съветски граждани. Воювал е на плацдарма Невския пятачок и е ранен тежко. И

колкото по-далеч са тези години, толкова по-голяма е необходимостта от разговори с родителите, за да научите повече за военния период от живота им. Но вече е невъзможно да се пита нещо. Ето защо пазя свято сърдечните си разговори с баща ми и майка ми по тази тема, техните скъпи емоции.

За мен и моите връстници е важно нашите деца, внуци, правнуци да разберат през какви изпитания и мъки са преминали техните предци. Как и защо може да са успели да издържат и победят. Откъде се появи тяхната наистина желязна сила, която изненада и зарадва целия свят? Да, те защитиха дома си, децата, родините, семействата си. Но всички бяха обединени от любов към Родината, към Отечеството. Това дълбоко лично чувство, в неговата цялост, се отразява в самата същност на нашия народ и се превърна в едно от определящите обстоятелства в неговата героична, жертвена борба срещу нацистите.

Хората често питат: *„Как ще се държи настоящото поколение? Какво ще се случи в критична ситуация?"* Пред очите ми изникват - млади лекари, медицински сестри, понякога вчерашни студенти, които днес отиват в *„червената зона"*, за да спасяват хората. Нашите войници, в борбата с международния тероризъм в Северен Кавказ, в Сирия, стояха до смърт. Много млади момчета. Много бойци на легендарната, безсмъртна Шеста авиационна рота бяха на 19-20 години. Но всички показаха, че са достойни за подвига на войниците на страната ни, които я защитаваха по време на Великата отечествена война.

Следователно съм сигурен, че характерът на народите на Русия е да изпълняват своя дълг, а не да се щадят, ако обстоятелствата го налагат. Безкористност, патриотизъм, любов към дома си, към семейството, към отечеството - тези ценности днес са основополагащи за руското общество. На тях, до голяма степен, се дължи суверенитета на нашата страна.

Сега имаме нови традиции, родени от хората, като Безсмъртния полк. Това е поход на нашата благодарна памет, жизненоважна, жива връзка между поколенията.

На стр. 10

АЗ СЪМ НА ТЯХНАТА ПОЗИЦИЯ!"

75 години от Великата победа...

От стр. 9

Милиони хора отиват на шествия с фотографии на свои роднини, които са защитавали Отечеството и са победили нацизма. Това означава, че техният живот, изпитания и жертви, победата, която ни дадоха, никога няма да бъдат забравени.

Нашата отговорност към миналото и бъдещето е да направим всичко, за да предотвратим повторението на тези ужасни трагедии. Затова счетох за свой дълг да направя статия за Втората световна и Великата отечествена война. Обсъждах тази идея повече от веднъж в разговори със световни лидери, срещнах тяхното разбиране. В края на миналата година на срещата на върха на лидерите на страните от ОНД (Организацията на независимите държави, приемникът на СССР – бел. ред.) всички бяхме обединени: важно е да предадем на потомците паметта, че победата над нацизма е спечелена предимно от съветския народ, че в тази героична борба - отпред и отзад, рамо до рамо - имаше представители на всички републики на Съветския съюз. Тогава говорих с колегите си за трудния предвоенен период.

Този разговор предизвика голям отзвук в Европа и света. Така че, обръщането към уроците от миналото е наистина необходимо и актуално. В същото време имаше много емоции, лошо скрити комплекси и шумни обвинения. Редица политици по навик побързаха да заявят, че Русия се опитва да пренапише историята. Те обаче не можаха да опровергаят нито един факт, нито един цитиран аргумент. Разбира се, е трудно и невъзможно да се спори с истински документи, които между другото, се съхраняват не само на руски, но и в чужди архиви.

Затова има нужда да се продължи анализа на причините, довели до световната война, размишленията за нейните трудни събития, трагедии и победи, за нейните уроци - за страната ни и за целия свят. И тук, повтарям, от основно значение е да се разчита само на архивни материали, на свидетелствата на съвременниците, за да се изключат всякакви идеологически и политизирани спекулации.

Още веднъж ви напомням очевидното. Основните причини за Втората световна война до голяма степен произтичат от решения, взети след Първата световна война. Версайският договор се превърна в символ на дълбока несправедливост за Германия. Всъщност това беше грабеж на страната, която беше длъжна да плати огромни репарации на Западните съюзници, което изчерпа икономиката й.

Главнокомандващият на Съюзните сили, френският маршал Ф. Фош пророчески описа Версай: *„Това не е мир. Това е примирие за двадесет години“.*

Именно националното унижение формира благодатна почва за радикални и реваншистки настроения в Германия. Нацистите умело играеха на тези чувства, изградиха своята пропаганда, обещавайки да спасят Германия от наследството на Версай, да възстановят предишната си власт и всъщност тласнаха германския народ към нова война. Парадоксално е, че това е пряко или косвено насърчавано от западните държави, предимно Обединеното кралство и Съединените щати. Техните финансови и индустриални кръгове бяха много активни за инвестиране в немски фабрики и заводи, произвеждащи военна продукция. А сред аристократията

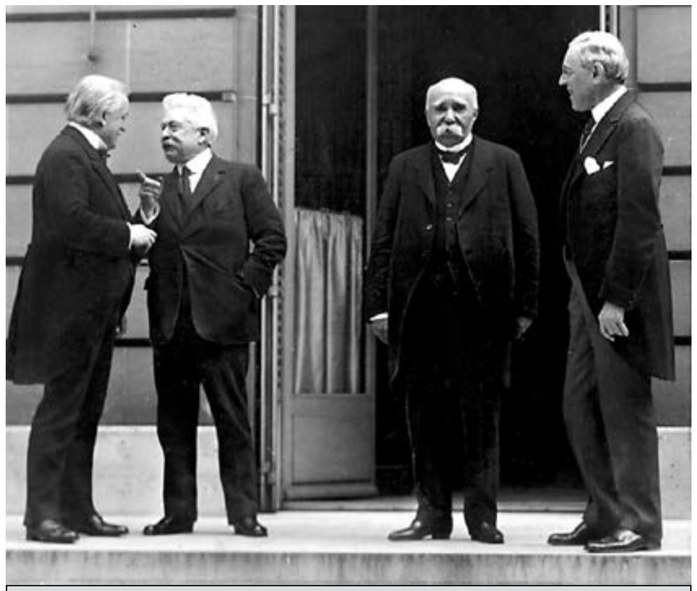

Главните действащи лица на Версайския диктат: Лойд Джордж, Викторио Орландо, Жорж Клемансо и Удроу Уилсън, подписали, според маршал Фош, не мир, а примирие за 20 години.

и политическия истеблишмънт имаше много привърженици на радикални, крайнодесни, националистически движения, които набираха сила в Германия и Европа.

Версайският *„световен ред“* породи множество скрити противоречия и явни конфликти. В тяхната основа бяха границите на новите европейски държави, произволно оформени от победителите в Първата световна война. Почти веднага след появата им на картата започват териториални спорове и взаимни претенции, които се превръщат в *„бомби със забавено действие“.*

Един от най-важните резултати от Първата световна война е създаването на Лигата на нациите. На тази международна организация се възлагаха големи надежди да осигури дългосрочен мир и колективна сигурност. Това беше прогресивна идея, последователното изпълнение на която без преувеличение можеше да предотврати повторение на ужасите на глобалната война.

Лигата на нациите, която обаче беше доминирана от държавите-победители Великобритания и Франция, показа своята неефективност и просто затъна в празни приказки. В Лигата на нациите, а и въобще на европейския континент, многократните призиви на Съветския съюз да се създаде равноправна система на колективна сигурност, не бяха чути. По-специално, за сключване на източноевропейски и тихоокеански пактове, които биха могли да поставят бариера пред агресията. Тези предложения бяха игнорирани.

Лигата на нациите не успя да предотврати и конфликтите в различни части на света, като нападението на Италия над Етиопия, гражданската война в Испания, агресията на Япония срещу Китай, Аншлусът с Австрия. А в случая с Мюнхенското споразумение - в което освен Хитлер и Мусолини, участваха лидерите на Великобритания и Франция - с пълното одобрение на Съвета на Лигата на нациите, стана разчленяването на Чехословакия. В тази връзка отбелязвам, че за разлика от много от тогавашните лидери на Европа, Сталин не се опетнява с лична среща с Хитлер, който тогава е известен като уважаван политик в западните среди и беше добре дошъл гост в европейските столици.

В частта за Чехословакия Полша също действа заедно с Германия. Те решили предварително и заедно кой ще получи коя чехословашка земя. На 20 септември 1938 г. полският посланик в Германия Й. Липски информира министъра на външните работи на Полша Й. Бек за уверенията на Хитлер: *„... ако въпросът между Полша и Чехословакия стигне до конфликт въз основа на полските интереси в Тешин, Райхът ще застане на наша [полска] страна“.* Нацисткият лидер дори даваше подсказки, съветваше началото на полските действия *„да последват... едва след като германците окупират Судетските планини“.*

В Полша си даваха сметка, че без подкрепата на Хитлер техните агресивни планове биха били обречени на провал. Тук ще цитирам запис на разговора на германския посланик във Варшава, г-н А. Молтке с Й. Бек, от 1 октомври 1938 г., относно полско-чешките отношения и позицията на СССР по този въпрос. Ето какво пише там: *„... г-н Бек ... изрази огромна благодарност за лоялната интерпретация на полските интереси на конференцията в Мюнхен, както и за искреността на отношенията по време на конфликта в Чехия. Правителството и обществеността [има се предвид в Полша] изцяло отдават почит на позициите на фюрера и райхсканцлера“.*

Разделението на Чехословакия беше жестоко и цинично. Мюнхен дори свали официалните, крехки гаранции, които останаха на континента. Той показа, че взаимните споразумения не струват нищо. Именно Мюнхенският сговор послужи като *„спусъка“,* след който голямата война в Европа стана неизбежна.

Днес европейските политици и най-вече полските лидери биха искали да *„премълчат“* Мюнхен. Защо? Не само защото техните страни тогава предадоха задълженията си и подкрепиха Мюнхенския сговор, но и защото някои от тях участваха в делбата на плячката. Но и защото е някак неудобно да си припомним, че в онези драматични дни от 1938 г. само СССР се застъпва за Чехословакия.

Съветският съюз, въз основа на международните си задължения, включително споразумения с Франция и Чехословакия, се опита да предотврати трагедията. Полша, преследвайки своите интереси, направи всичко възможно да предотврати създаването на система за колективна сигурност в Европа. На 19 септември 1938 г. полският министър на външните работи Й. Бек директно пише за това на споменатия вече посланик Й. Липски преди срещата си с Хитлер: *„...през последната година полското правителство отхвърля предложението четири пъти да се присъедини към международната интервенция в защита на Чехословакия“.*

Великобритания, както и Франция, която тогава беше главен съюзник на чехите и словаците, избраха да се откажат от гаранциите си и да хвърлят тази източноевропейска държава на разкъсване. Не просто да се откажат, а да насочат стремежите на нацистите на изток, с цел Германия и Съветският съюз неизбежно да се сблъскат и да се обезкървят.

Именно в това се заключваше западната политика на *„умиротворение“.* И не само по отношение на Третия райх, но и към други участници в т.нар. Антикоминтерновски пакт – фашистка Италия и милитаристка Япония. Кулминацията й в Далечния Изток е англо-японското споразумение от лятото на 1939 г., което предоставя на Токио свободни действия в Китай. Водещите европейски сили не искаха да признаят смъртната опасност за целия свят, произтичащ от Германия и нейните съюзници. Надяваха се, че войната ще ги заобиколи.

Мюнхенското споразумение показа на Съветския съюз, че западните страни ще решават проблемите на сигурността без да се съобразяват с неговите интереси. А в удобен случай те могат да формират антисъветски фронт.

В същото време Съветският съюз се опитваше до последната възможност да използва всеки шанс за създаване на антихитлерова коалиция. Повтарям: въпреки двуличната позиция на страните от Запада. Така, чрез разузнавателните служби, съветското ръководство получи подробна информация за задкулисните англо-германски контакти през лятото на 1939 г. Обръщам ви внимание на факта, че те се провеждаха много интензивно и почти едновременно с тристранните разговори на представители на Франция, Великобритания и СССР, които, напротив, бяха умишлено забавени от западните партньори. В тази връзка ще цитирам документ от британските архиви. Това е инструкция от британската военна мисия, която пристигна в Москва през август 1939 г. В нея изрично се посочва, че делегацията трябва да *„преговаря много бавно“;* че *"правителството на Обединеното кралство не е готово да поеме подробни ангажименти, които биха могли да ограничат нашата свобода на действие при всякакви обстоятелства“.* Отбелязвам също: за разлика от британската и френската, съветската делегация се ръководеше от висши ръководители на Червената армия, които имаха всички необходими правомощия за *„подписване на военна конвенция за организиране на военна отбрана на Англия, Франция и СССР срещу агресията в Европа“.*

Своята роля в провала на преговорите изигра и Полша, която не искаше да поема никакви задължения пред съветската страна. ори под натиск на западните съюзници полското ръководство отказва да сътрудничи на Червената армия в конфронтация срещу Вермахта. И едва когато стана известно за пристигането на Рибентроп в Москва, Й. Бек неохотно, не директно, а чрез френски дипломати, информира съветската страна: *„...в случай на съвместни действия срещу германската агресия, сътрудничество между Полша и СССР при технически условия, които трябва да бъдат определени, не са изключени“.* В същото време той обясни на колегите си: *„...Аз не съм против тази формулировка само с цел улесняване на тактиката. Нашата принципна гледна точка по отношение на СССР е окончателна и остава непроменена“.*

В тази ситуация Съветският съюз подписа пакт за ненападение с Германия. Всъщност той направи това последен от европейските държави и на фона на реалната опасност да се изправи срещу война на два фронта - с Германия на запад и Япония на изток, където вече се водят интензивни битки по река Халхин-Гол.

Сталин и неговият антураж заслужават много справедливи обвинения. Помним както престъпленията на режима срещу собствения ни народ, така и ужасите на масовите репресии. Повтарям: съветските лидери могат да бъдат упреквани по много причини, но не и за липса на разбиране за същността на външните заплахи. Те видяха, че се опитват да оставят Съветския съюз един на един с Германия и нейните съюзници. И те действаха, осъзнавайки тази реална опасност, за да спечелят ценно време за засилване на отбраната на страната.

Относно пакта за ненападение, сключен по това време, сега се говори много и се отправят претенции именно по адрес на съвременна Русия. Да, Русия е приемник на СССР, а съветският период, с всичките му триумфи и трагедии, е неразделна част от нашата хилядолетна история. Но също така ви напомням, че Съветският съюз даде правна и морална оценка на т.нар Пакт Молотов-Рибентроп. В резолюция на Върховния съвет от 24 декември 1989 г., тайните протоколи бяха официално осъдени като *„акт на лична власт“,* който не отразява *„волята на съветския народ, който не носи отговорност за тази конспирация“.*

В същото време други държави предпочитат да не си спомнят споразуменията, подписани между нацистите и западните политици. Да не говорим за правната или политическата оценка на подобно сътрудничество, включително мълчаливото съгласие на някои европейски лидери с варварските планове на нацистите, до тяхното пряко насърчаване. Какво стои зад циничната фраза на полския посланик в Германия Й. Липски, изречена в беседа с Хитлер на 20 септември 1938 г.: *„...за решението на еврейския въпрос ние [поляците] ще му поставим ... красив паметник във Варшава“.*

Ние също не знаем дали е имало някакви тайни *„протоколи“* и приложения към споразуменията на редица държави с нацистите. Остава само да *„вярваме на думите им“.* По-специално, материалите за тайни англо-германски преговори все още не са разсекретени. Затова призоваваме всички държави да засилят процеса на отваряне на архивите си, публикуването на неизвестни досега документи от предвоенния и военния период. Така, както прави Русия през последните години. Тук сме готови за широко сътрудничество, за съвместни изследователски проекти на историци.

Следва

ПРИНОСНО ЛИТЕРАТУРНО-КРИТИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ

От стр. 12

Според него авторите, които творят в т.нар. **преходен период**, усещат пулсациите на конкретното време и затова твърде често осъзнават, че **преходът не е плавен, а скокообразен.** Но зад естетико-художествения скок винаги стоят дълги и постепенни количествени натрупвания преди да родят ново качество. Панко Анчев проникновено е забелязал, че преходните периоди в историята, а респективно и в литературата, често пъти **заблуждават изследователите** с привидното си еднообразие и липса на знакови естетически факти. Най-силен контрааргумент в това отношение ни дава **българското Възраждане и творците,** работещи през този период **от Паисий Хилендарски, Софроний Врачански и Неофит Бозвели,** през първите стихотворци, **до Георги Раковски, Петко Рачов Славейков, Добри Чинтулов, Добри Войников, Любен Каравелов, Христо Ботев и Иван Вазов.**

Две важни глави от новия труд на критика са посветени на **българската възрожденска литература,** която осъществява ускорения **преход към световната литература и борбите между националните традиции и модерните европейски идеи**, т.е. родната литература на везната между преодоляването и утвърждаването. Авторът, аргументирано, с примери от отделни автори, а и проследявайки тенденциите в литературния процес, **доказва, че основаната идея на българското Възраждане е разбирането за националното различие като основание за самостоятелност, равноправност и свобода.** И отново дава най-яркия пример с *„История славянобългарска“* на **Паисий Хилендарски.**

Знаков характер има и главата, посветена на **раждането на новите социални типове през Възраждането.** Тук основната аргументация на автора е свързана **с личността и творчеството на Георги Раковски,** както и с **героя от поемата му** *„Горски пътник“* **– неповинния българин, странникът, харамията, свободолюбивата личност**, която кръстосва пределите на **поробеното Отечество** и придобива самочувствие и увереност в **собствените си сили и значимост.**

Според Панко Анчев **творчеството на Захарий Стоянов и особено неговата късна публицистика** ни дава ясни и категорични знаци, че българското общество **преодолява и приключва етапа на Възраждането,** търсейки нови пътища за своето развитие и стремейки се да избистри не само националната си идентификация, но и да осъществи **поврат в геополитическата и цивилизационната си ориентация.** Именно в борбата на идеите и търсенето на нови форми на художественото изражение Панко Анчев открива и обяснява привидния парадокс, че **Захарий Стоянов в** *„Записки по българските въстания“* създава новия тип на **индивидуалистичната личност, свръхчовека (Георги Бенковски), докато Вазовите герои са въплъщение на монолитното, патриархалното, колективистичния дух и липсата на раздвоеност.** Борбата на формите и идеите се разгръща в края на 19 и началото на 20 век и най-силните примери, които дава Панко Анчев са в зрялата поезия на Иван Вазов, както и в творчеството на кръга *„Мисъл“,* **главно Пенчо Славейков, Пейо Яворов и Петко Тодоров.**

Продуктивни са анализите на нашия автор **за разгръщането на литературния процес през десетилетията от началото до 60-те години на XX век.** Такова разделение е обосновано, защото съвпада според критика с **ритмичното обновление на обществото** и със завършването на един и началото на друг цикъл в общественото развитие. **Нова тематика и нови идеи, както и нов тип герои през 30-те години създават автори като Елисавета Багряна и Константин Константинов, Георги Райчев и Константин Петканов, Ст. Л. Костов и Атанас Далчев, Добри Немиров и Теодор Траянов…**

А когато пък разсъждава за **поколението на 40-те години,** т..е. за творци като **Александър Вутимски, Валери Петров, Александър Геров, Веселин Ханчев, Божидар Божилов, Светослав Минков,** Панко Анчев прави справедливия извод, че **тези автори подготвят естетически, а и социално появата на поколенията от 60-те години като им създава предпоставките да развият една плодотворна традиция.**

В сблъсъка на художествените идеи се оглеждат фактите от обществено-политическото развитие на обществото, убеден е критикът и със сериозни и разгърнати аргументи доказва това в главите *„Реализмът в българската литература от 19 и 20 век“* и *„Духът и умът на българския модернизъм“, „Двайсетте години на 20 век и първото възвръщане към традициите. Защо тогава?“* и *„Гео Милев, Европа и българския свят“.* И ако според автора **големия обновител на реализма в българската литература от края на 19 и началото на 20 век е Йордан Йовков, то естетическото извисяване на модернизма е в лицето на сътвореното от Пейо Яворов, Петко Тодоров, Гео Милев, Теодор Траянов.**

Книгата на литературния критик и философ Панко Анчев *„Идеите в литературния процес“* **не само продължава, но и задълбочава** неговите продуктивни усилия да предложи нов начин на прочит на литературната история, търсенето на нови ракурси към нея, които да позволят да се обозре не само богатството и неповторимостта на създаваните произведения, но и да се прозре често пъти невидимата логика на историята, да се осъзнае **диалектическия характер** в движението на обществените процеси.

БЪЛГАРИЯ НАД ВСИЧКО!

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Минчо МИНЧЕВ
РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:
Проф. д. ик. н. Бончо АСЕНОВ
акад. Васил ГЮЗЕЛЕВ
Виолета СТАНИСЛАВОВА (отговорен редактор)
д-р инж. Марин БЕЛОЕВ
Проф. дфн Нако СТЕФАНОВ
акад. Николай ХАЙТОВ
ст.н.с. Румен ВОДЕНИЧАРОВ
Проф. д-р ист. н. Тодор МИШЕВ
Фотографии Борис Марков

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1000 София
ул. Пиротска №3
тел.: 02 985 23 07
тел./факс: 02 846-50-01
ИЗДАВА
"Втора Зора" ЕООД
Печат "Нюзпринт", София, ул. "Тинтява" 100

БАНКОВА СМЕТКА:
Уникредит Булбанк
IBAN BG43UNCR70001519963494
BIC
UNCRBGSF

Приемат се оригинали по стандарт 30 реда, 56 машинописни знака. Ръкописи не се рецензират и не се връщат.
Броят е приключен редакционно на 19.06. в 14 часа.
Хонорари се изплащат в сряда и четвъртък от 13 до 15 часа
ISSN 1310-8492

ПРИНОСНО ЛИТЕРАТУРНО-КРИТИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ

Член кор. Иван ГРАНИТСКИ

Новото изследване на Панко Анчев *„Идеите в литературния процес“* продължава неговите дългогодишни **усилия да изгради цялостна концепция за философията на българската литературна история,** от средните векове до наши дни. Задача, разбира се, изключително мащабна и изискваща **значителна подготовка, дълбока ерудиция и най-важното – нов прочит на стотици творби на българската литература, преосмисляне на периодизацията на българската литература** и пр.

Нашият автор, в продължение на **повече от две десетилетия**, върви уверено по този път. Така се появиха неговите задълбочени трудове: *„Философия на литературната история“*, *„Малкият народ“*, *„Разумът в българската история“*, *„Друг начин на мислене“*, *„Работа на ума“*, *„Българският свят“* и първопроходческата серия *„Българският ум“*, където трябва да откроим преди всичко анализите, посветени на **Иван Хаджийски, Цветан Стоянов, Тончо Жечев, Георги Раковски, Захарий Стоянов, Димитър Талев, Антон Дончев.** Във всяка следваща своя книга **Панко Анчев уплътнява и обогатява метода, който почива върху комплексен анализ на разглежданите периоди, автори, тенденции и творби като съчетава философско-естетическия, историческо-психологическия, литературно-теоретическия и литературнокритическия подход.**

Панко Анчев предлага друг начин да се чете и изследва историята на литературата. Според него тя е **сложна система,** която има свой **собствен вътрешен живот,** правила и специфика на развитието. Авторът разглежда литературата не само като **свидетел, но и като съучастник и изразител на противоречивите процеси в обществото.** И дефинира ясно **разликата между литературен живот и литературен процес** като насочва усилията на проникновения си ум главно към **философията на литературния процес,** чиито факти минават през времето и оставят своя неизгладим отпечатък.

Анализирайки началото на новата **българска литература** и прехода от Средновековното към модерното художествено съзнание, **Панко Анчев постоянно се връща към приноса на първопроходците – Паисий Хилендарски, Софроний Врачански и Неофит Бозвели.** Те са своеобразната отправна точка и създатели на определящи традиции, които ще движат търсенията на техните следовници в продължение на повече от два века. А това дава възможност на автора **да разгърне интегралния подход на своето изследване – проникването в психологията на историческите процеси** и проследяването на тяхното **отражение в развитието** на литературния процес.

Панко АНЧЕВ

Панко Анчев е убеден, че в литературния стил на разглежданите автори може да се открият главните белези и от стила на епохата. За това той постоянно се интересува от въпроса **какъв тип общество изразява литературата на конкретния период** и предлага интересен модел на сменящите се типове общества в процеса на историческото развитие. Според него: *„Тези типове се сменят като цикли в четири такта: колективистично общество – период на разпад – индивидуалистично общество – междинно време. Когато циклите затворят такта, веднага започва повторната им смяна в същия ред.“*

В споменатите по-горе изследвания **Панко Анчев постоянно дообогатява и разгръща фундаменталната си концепция, че историята на литературата всъщност е история на идеите.** И задачата на сериозния мислител и изследовател е да открие **водещите идеи**, които направляват литературния процес и да изясни до каква степен отделните автори в творбите си отразяват тези идеи, тоест

духът на времето. Панко Анчев много добре осъзнава, че **литературният процес не е механичен сбор от произведения, а продължително разгръщаща се тенденция, която обединява начина на мислене и способността на авторите да пресъздадат конкретния пулс на епохата, да видят сложните зигзаги на историята и художествено убедително да ги претворят.** И справедливо отбелязва, че един от **големите грехове** на днешното неолиберално и постмодернистко литературознание е опита да се пренебрегне **водещата роля на националното,** да се ерозира идеята за **отечествената идентичност** и те **да се подменят с изкривеното фокусиране върху регионалното, отделния етнос, малцинството.**

Разсъждавайки върху типологията **на общественото устройство** от Средновековието до времето на Възраждането, а и след това, **Панко Анчев уплътнява и развива идеите си за редуването на колективистичния и индивидуалистичния период в развитието на обществото** с творбите на авторите, които според него, са най-характерни в това отношение. Той показва как диалектически е отразен процесът на **обуржоазяване на българския човек в творчеството на Иван Вазов и Захарий Стоянов, Алеко Константинов и Йордан Йовков.** Ако символ на **колективистичното общество е Иван Вазов, то Захарий Стоянов е най-яркият и завършен изразител на индивидуалистичното общество.** Ето защо според **Панко Анчев** *„Под игото“* **е класическа епическа творба**, а *„Записки по българските въстания“* **всъщност е роман за ускорено обуржоазяващия се след Освобождението българин.**

Приносни са разсъжденията на критика, когато изследва прехода от Средновековното към модерното художествено съзнание. Развивайки и донякъде **спорейки с тезата на Георги Гачев, Боян Ничев и Тончо Жечев, че преходът от средновековната към модерната литература е свързан с разпада и преодоляването на фолклорното съзнание, за да се оформи то като художествено съзнание, Панко Анчев акцентира** върху **диалектическата противоречивост и неоднозначност на историческите процеси.**

На стр. 11

Панко Анчев с покойните вече Митрополит Кирил Варненски и композитора Владимир Владигеров.

Под неясното висине

Янко ДИМОВ

Този - моят народ -
е останал на кръстопът.
Белег от петолъчка на калпака му още личи.
Сова в душата му -
все нещо загадъчно мъти.
Сянка хиляда и тристагодишна -
в смуглите му очи.

Кой не е минал оттука,
кой не го е нахокал,
кой не го е погледнал надменно-студен,
през дим на чибук,
през стъкло на монокъл,
през бутилка от водка,
през прозорец на парламент...

Той си трае.
Той вече не иска да помни,
как е пял под бесило,
как врага си е срещал "на нож".
Все му се струва, че чужбинските стомни
са по пълни,
че по-звездна е чужбинската нощ.

Сам преметнал каиша на битието си нечестито,
тегли и тегли го под неясното висине.
И се чуди какви ли били са главите,
които презираха
своите рамене...